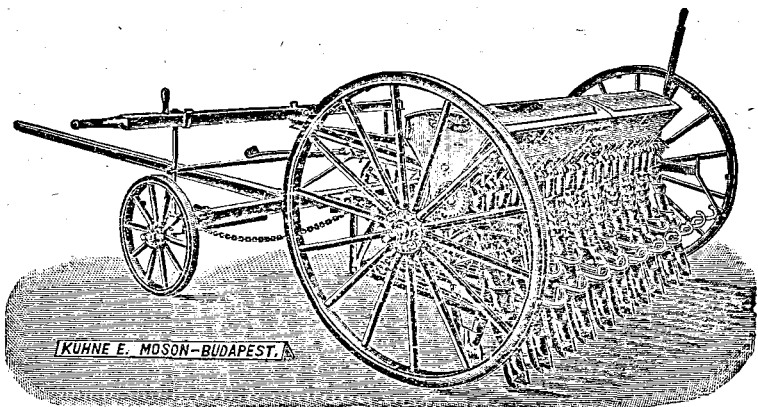

ERDÉLYI GAZDA

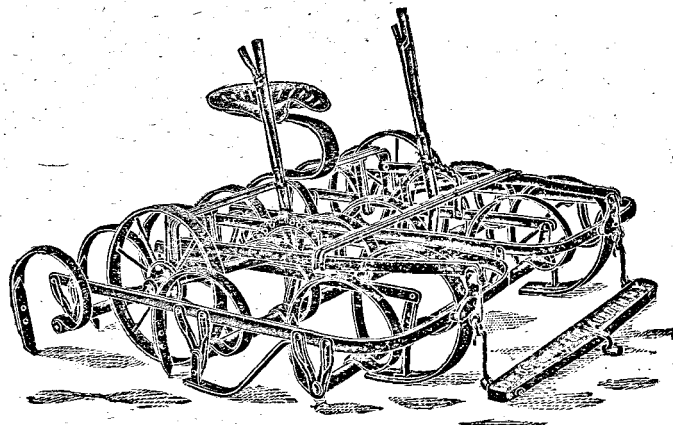
XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910. Március 27.

13. SZÁM.

A tavaszi idényre: mindennemű talajmivelőeszközt, Campbell-tömörítőket, Osborne tárcsásboronákat, rugós-fogas porhanyítókat,

sorvetőgépeket, speciális répamagvetőgépeket, láncos trágyaszórógépeket, tejgazdasági cikkeket

elsőrendű kivitelben szállít: **„Kühne“** mezőgazdasági gépgyár r.-t. **Mosonban.**

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57a.

2012

Fiókraktár: Debrecen és Temesvár.

Székelly Gazdák Szövetkezete Marosvásárhelyt

Elsőrendű, megbízható minőségben szállít államilag ólomzárolt lucerna- és leheremagot, tavaszi búzát, koránérő és bőtermő vető-zabot, bükköny, baltacim, répamag stb. vetőmagvakat.

Mintazott ajánlattal készséggel szolgálunk.

2336

Fiókok:

Székelgyudvarhely, Sepsiszentgyörgy, Gyergyó-Ditró és Gyergyószentmiklós.

Báró Kemény József Hungaria Gépgyár betéti társaság D E V A.

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

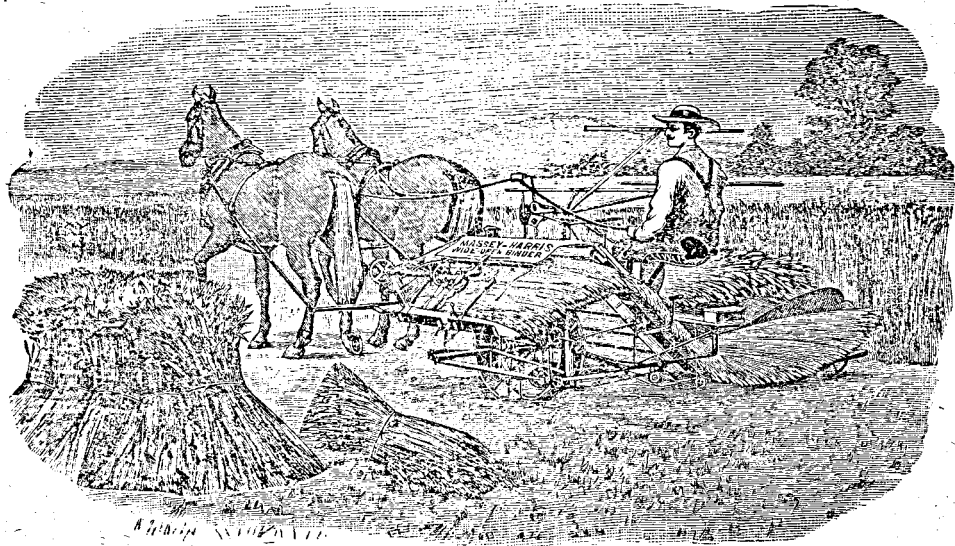
Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselése

Olesó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

Massey-Harris & Co. fűkazáló és aratógépgyar.

— Toronto Észak Amerika. —

A világ legmegbízhatóbb gyártmányai.

Árjegyzéket és árajánlatot kívánatra szívesen küld a

2379

Massey-Harris Co. részvénylárcsa á

BUDAPEST,

V. Alkotmány-u. 23.

Eladó SZŐLŐVESSZŐ és BOR.

Szokványminőségű **500.000** darab I. osztályu

Riparia Portalis

sima, teljesen jégverésmentes s oly tökéletesen érett, hogy a levél nagy része citromsárgán magától hullott le az ősz folyamán.

150.000

drb. I. és II. oszt. gyökeres. I. oszt. 1000 drb. 14 frt., 5000 drb. vételnél 13 frt., 10000 drb.-nál 12 frt., II. oszt. 1000 drb. 8 frt.

Rupestris Monticola, Vitis Solonis sima és gyökeres.

Delaware

vessző ára sima: I. oszt. 100 drb. 2 frt. 50 kr. 1000 drb. 20 frt., II. oszt. 100 drb. 1 frt. 20 kr., 1000 drb. 10 frt. (házálag való gyökereztetésre) gyökeres 100 drb. 8 frt., 1000 drb. 70 frt.

Bor ára hl.-ként: 1909. évi 60 K., 1906. évi 70 K., 1905. évi 90 K.

E direkttermőt, melyet permetezni s kénporozni nem szükséges s amely bármily szigorú telet fedés nélkül is kibír, árjegyzékem részletesen ismerteti.

Annak igazolására, hogy e direkttermőből (amely pedig a múlt évi ismeretes rossz termés mellett is nagy átlagban több mint $\frac{1}{2}$ litert adott tőkénként lehuzottan s nem mustul számítva) okszerűen szürefelve s

megfelelően kezelve borát, milyen értékes minőséget lehet produkálni (az érte elérhető ár különben maga is elég fényes bizonyíték) bárkinék — feltéve hogy e lapra hivatkozik — mintául $\frac{1}{10}$ literes dobozzal ingyen és bérmentve küldök. Több évi minta 40 fill. dobozonként, mely összeg bélyekben küldhető be. $\frac{1}{4}$ liter 1 K bérmentetlenül.

Európaiak.

Sima: Chasseles blanc és Chasseles rouge.

Gyökeres: több bor- és csemegefajtában.

Érmelléki bor.

Saját termésű fehér és vörös több évjáratból 40-től 50 K.-ig. $\frac{1}{10}$ liter minta ingyen.

Bor- és vesszőárjegyzék ingyen.

Jelentékeny mennyiség közvetítését díjazom.

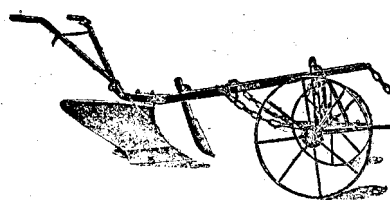
Vesszők:

Ezerjő, Kövi Dinka, Olasz Rizling Chasselas szokványminőségű gyökeres hazai vesszőt. A vétel saját tisztán ültetett szőlőm hiányainak pótlására történvén, csak is garantált fajtisztaság s fajazonos vesszőre reflektálok. Cserébe is elfogadom sima európai Chasselas, sima és gyökeres Riparia, Rupestris vagy Delaware vesszőért.

2412

Söpjng Endre,

szőlőbirtokos. Székelyhid. (Biharmegye.)

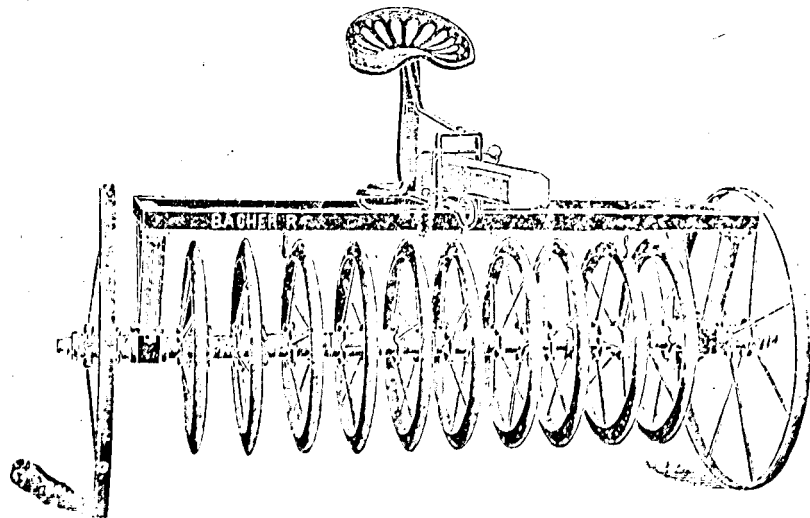
A valódi Bächer-féle törhetetlen fejű

„Acélekék“

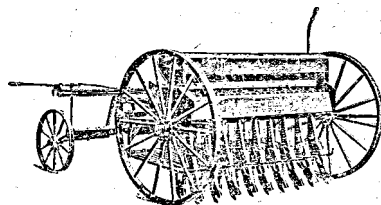
ugy a munkateljesítés tökéletességénél, mint kiváló tartosságuknál fogva elsőeknek vannak elismerve

Campbell rendszerű altalajtömörítők, Tártsás boronák, elismert és egyedül tökéletes kivitelben a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazva.

Olcsó ár és teljes szavatosság mellett.

Budapest, VI. Nagymező-u. 68. sz.

A „Melichar“-féle

„Unicum Drill“

a gazdák kedvenc vetőgépe. Pontos szabályozhatóság,

gondos kivitel és tartósság tekintetében egy gyártmány sem versenyezhet vele.

Kormányzó szerkezete és kiürítése meglepően célszerű

és a vele való munkát könnyűvé és akadálytalaná teszi.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Bächer-Melichár

Magyarországi vezérképviselő:

== Szücs Zsigmond ==

Árjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
½ ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A mult év gazdasági jellemzése.	149
Az idei kiállításunk.	150
Az Erdélyi Gazdatiszti Egyesület tagjaihoz. <i>Hadviger Albert.</i>	151
Gépbemutató Kolozsvárott.	155
Kisebb szakközlemények.	
Uj szer rozsa ellen. — Kotlók leszoktatása a kotlásról. — A szobai növényeket pusztító férgék ellen. Egerek elűzése Olean- der levéllel. — Igen jó oltóviasz.	155
Egyleti élet.	16
Kormányintézkedések.	157
Vegyes közlemények.	157
Hirdetések.	

A mult év gazdasági jellemzése.

(Az E. G. E. közgyűlésének elnöki megnyitójából.)

Magyarország az egész világ évi gabonatermelésének körülbelül 3—4%-át produkálja. Ha ezzel szembeállítjuk hazánk népességének, vagy országunk területének megfelelő arányszámait, azonnal megkapjuk legerősebb bizonyítékát amaz állításnak, melyszerint mezőgazdaságunkban még mindig a szemtermelés viszi a fő szerepet.

Ebből a szempontból a tavalyi év nem tartozott a jobbak közé. Az egész országra vonatkozó statisztikai adatok szerint az előző évinél kevesebb termett buzából 9 millió metermázsával. Ezt részben ellensúlyozták: az árpából 3-, zabból 3- és a tengeriből 5 millió metermázsára menő többletek és az előző évinél magasabb gabonaárak.

Szóval mult évi gabonatermelési eredményünk nagyjából az 1907. évihez volt hasonlatos.

Egyéb növénytermelési ágazataink közül még a *takarmánytermesztés* jöhet számításba. Ebből való hozamunk már jóval gyengébb volt s ha a mostani tél nem lett volna ily enyhe, e körülmény könnyen zavarokat idézhetett volna elő.

Leggyengébb azonban *bor és gyümölcs termésünk volt.*

*

Szorosan kapcsolatos az előbbiekkal *időjárásunk* kérdése A mult évi hosszú tél április elejéig tartván, majdnem átmenet nélkül, a legkedvezőbb időjárásba csapott át. Ez azonban csak egy hónapig tartott. A szépen megindult növényzetet, virágos fákat és javában folyó tavaszi vetési munkálatokat május 5—9 között egy fagyos, havas utótél lepte meg, rengeteg károkat okozva. Nem sokkal ezután megkezdődött egy hosszú, csapadékban szegény nyár.

Igy festett az időjárás a tavalyi évben!

*

Állattenyésztésünk állapotairól sem tudok vigasztalóbb képet adni.

Ez évben is minden lehetőt megtettek állattenyésztésünk támogatására úgy a földmivelésügyi kormány, mint gazdátársadalmi szervezeteink.

Ennek dacára azonban, a tavaszi összeírás adatai szerint, nagy *számbeli visszaesés* mutatkozik. Az apadás kitesz a szarvasmarhánál az egész országban kerek számban 207 ezer darabot, vagyis 3·2%-ot; juhnál 516 ezer drbot, = 6·6%-ot; sertésnél pedig 568 ezer darabot, = 10·6%-ot!

Oly számok ezek, amelyek együtt kb. 70—80 millió korona nemzeti vagyon apadást jelentenek! Ekkora kárnak okait is kötelességünk keresni.

Az okokat én a következőkben vélem feltalálhatni:

Elsősorban: az utóbbi évek szűk takarmányterméseiben, továbbá a gyenge legelő viszonyokban, az eddig successive apadott községi közlegelőkben, a forszírozott kivitelen és nem kis mértékben a *növendék állatok fogyasztásra bocsátásában.*

Ez utóbbi állításom bizonyosságául felhozom, hogy az elől említett összeírás adatai szerint: 1908-ról 1909-re a szarvasmarhaállomány fogyasztásából a növendék marhára 146 ezer drb., vagyis 72%, a növendék sertés fogyasztására 414 ezer drb., illetve ugyancsak 72% esik.

Legértékesebb növendék-állatainknak

¾ részét tehát előre kipusztítottuk. Elképzelhető, hogy ezek után miképen fog kinézni az 1910. évi állatszámolás!

Ezen okok szanálása főképen három irányban lesz minélőbb megkezdendő és pedig:

A mesterséges takarmány termesztés intenzívebbé és nagyobb méretűvé tétele által; a közlegelők ügyének még hathatósabb felkarolásával és a növendék állatok fogyasztására bocsátásának valamelyes célravezető módon való, legalább időszakonti korlátozása által.

Az óvintézkedések itt felsorolt módjainak mielőbbi energikus applikációja nélkül, gyors menetben fogunk az ország *depecorációja* útján haladni!

*

Kormányunk tevékenysége, az uralkodott politikai bonyodalmak miatt, nem felelt meg azon várakozásnak, amelylyel — számos égető kérdés megoldása tekintetében — iránta viseltettünk.

A *mezőgazdasági érdekképviselet* intézménye — kész és minden oldalról alaposan megfontolt és elfogadott tervzetben — várja a megvalósításra alkalmas békés időket!

A *telepítési akció,* mely különösen erdélyi hazarészünkre nézve mérhetetlenül fontos gazdasági és nemzeti kérdés, szintén stagnál.

Eredmények gyanánt a következőkre mutathatunk rá:

Az új adótörvények alapján elrendeltetett a *kataszter kiigazítása.*

A lefolyt évben lépett életbe az új *bortörvény,* melynek hatása elé sok várakozással néznek a számos mizeriákkal küzdő bortermelő gazdák.

Kétségtelenül igen értékes és kihatásaiban áldásos kormányintézkedés volt a *mértékügyek szigorú szabályozása is.*

Számos, jórészt a gazdák rovására elkövetett visszaélésnek van hivatva gátat vetni azon földm. miniszteri rendelet, mely a *mesterséges élelmiszerek* (művaj és müzsir) szigorú ellenőrzése tárgyában bocsátott ki.

*

MAGYAR

Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK

MAGYAR

SZOVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

A közlekedés-ügy terén, főképp a vasuti adminisztráció keretében, a kormány elég nagy arányokban folytatta a már 1905-ben megkezdett beruházási munkálatokat, új vonalak építését, kettős vágányok fektetését stb.

Minket kiválóan érdekel az, hogy a székely-vasut utolsó részletét képező 73 kilométer hosszú *déda-gyergyószentmiklósi vonal* építése is az elmúlt évben befejezést nyert.

Az államvasuti tarifareform során — miután az államvasutakban fekvő harmadfél milliárdos közvagyon évi kamatozása 1908-ban már a 3% alá süllyedt — a vasuti fuvardíjak részleges emelése elkerülhetetlen volt

Nem tehetem, hogy ezen alkalommal hallgatással mellőzzek két — mindnyájunkat, egész nemzetünket vitálisan érintő és nagyrészen egymással összefüggő — kérdést: a munkás kérdést és a kivándorlás kérdését.

Nem tudom, mennyiben fognak nekem igazat adni e nagy kérdéssel lélekből foglalkozó gazdatársaim, de én úgy látom, hogy a magyar mezőgazdasági munkásság józan gondolkodása, föld és fajszeretete hovatovább jobban ellenáll az ugynevezett nemzetközi sorsjavító törekvések ferde alapon indult agitációinak.

A hirhedt világboldogító agitátorok, nagyon sok félsikerű és még több kudarcú végződött mezei kirándulás után, lassanként arra a meggyőződésre kezdenek jönni, hogy az ősanayaföld az ő munkáikat sokkal erősebb gyökerekkel láncolja magához, mint az égbe meredő gyárkémény s hogy a verejtékes munka nyomán termő talajból felszálló párák hűséggel és ragaszkodással töltik el az egészséges tüdejű magyar népet a rög iránt, a haza, a vallás és a régi jó erkölcs iránt és megerősítik a tiszteletben azokkal szemben akik e hazát, népével egyetemben, ezer éve meg tudták tartani.

Ennek tulajdonítható főképpen, hogy a pár év előtt fenyegetett s itt-ott meg is kísérelt aratási és más mezőgazdasági sztrájkok ma már szinte egészen elvesztették mumus-szerű jellegüket. Való igaz azonban, hogy ezen irányban az újabbkori — a birtokosokat sok nehéz teherrel nyomó — munkás-törvények is jelentékenyen közrehatottak.

Miért vándorol ki hát mégis egyre jobban a törpebirtokos és főképpen a munkás nép? — kérdezhetjük ezek után teljes joggal.

Ennek, hitem szerint, kétféle oka van. Erkölcsi és anyagi.

Erkölcsi okok:

A kis emberek igényeinek természetellenes gyors tempóban való forszírozott fejlesztése. A divatnak a fényűzésnek, ellenőrizetlenül, megemésztés nélkül való és a fedezet növekedésével arányban nem álló terjedése, amit a közép és magasabb

társadalmi rétegek révén — sajnos, úgy látszik — korunk szelleme hoz magával.

Az alkoholizmus (a pálinka-alkoholizmus!), mely erkölcsileg s ennek folyamán anyagiaként: anyagilag is degenerál.

Anyagi okok:

Az erkölcsi okok két elsőbbségének nyomán beálló elszegényedés, vagy a szines csábítás folytán felébredő gyors gazdagodási vágy.

Szomorú statisztika, de igaz, hogy az amerikai Unió népet — Olasz és Orosz országok után — Magyarország szaporítja legnagyobb számu kivándorlóival!

Az 1908 július 1.-től 1909. június 30.-ig terjedő egy év alatt Olaszországból Amerikába bevándorolt 183 ezer lélek, Oroszországból 120 ezer és Magyarországból (csak a szorosán vett Magyarországból) 89 ezer lélek. Az összes bevándorlóknak 25%-át Olaszország-, 20%-át Oroszország-, és 15%-át Magyarország ontja. Ha azonban tekintetbe vesszük két konkurensünknek a mienknél jóval nagyobb számu népességét (Olaszország: kétszerannyi, Oroszország: hatszorannyi lakossal rendelkeznek), úgy hitelesen konstatálhatjuk, hogy a csillagos Uniónak relative mi vagyunk a legnagyobb emberszállítói! (Zárjel közt jegyzem meg, hogy az elmúlt évi kivándorlás nyolc év óta a legkissebb számu volt, minek oka ismeretes, időszaki körülményben leli magyarozatát. Az 1907. évi kivándoroltak száma: 209 ezer volt. Ezen említett évben csak Erdélyből: 25 ezer ember ment ki.)

Mit tegyünk a baj orvoslására?

A társadalom tegye: Hogy járjon jó példával elől és nevelje a népet a szolid, józan, vallásos és egyszerű patriarkális életre.

Az állam tegye: Hogy vessen erélyesen gátat — még pillanatnyi kára esetén is — az alkoholizmus terjedésének, mert a szeszből nyert nagy állami jövedelem már is kezdi teremni átkos gyümölcseit s mert egyáltalán nem létfeltétele hazánknak az, hogy nagybirtokainak száma pálinkából szerzett dominiumokkal gyarapodjék. Üldözze vas szigorral a kivándorlásra csábítást és gondoskodjék még fokozottabb mértékben a földmivelő népnek téli szerző munkára való képesítéséről.

Természetesen, ezen javaslataimmal, melyeket azonban igen komolyan megszívlelendőknek tartok, nem kívánom érinteni sem a társadalomnak, sem az államnak már eddig megkezdett preventív intézkedéseit és akcióit.

Az elmúlt évi gazdatársadalmi törekvések közül itt is megemlítendőnek tartom azt, amely a palicsi gazdagylésen vettett fel s mely a középbirtokos osztály erősítésére irányul.

Ezen osztálynak fundamentális fontossága — akár nemzeti-, akár pusztán gazdasági szempontból nézzük is azt — elvitathatatlan! Hiszen megállapított példa esetek bizonyítják, hogy az elnőmult ha-

rangok és magyar kézből kicsuszott földek majdnem kizárólag olyan falvakban konsztatáltattak, amelyekből kipusztult, vagy amelyekben nem is volt magyar középbirtokos!

A középbirtok intelligens és független gazdája minden faluban mintegy a családfő szerepét töltötte be a több évtizedes közelmúltban s e szerep helyes betöltésére a falunak szüksége lesz a jövőben is!

Azért e kérdés napirenden tartása és mielőbbi helyes megoldása nagyon kívánatos.

Szövetkezési ügyünk az elmúlt évvel is jelentékenyen fejlődött.

Előttünk fekszik az Országos Központi Hitelszövetkezetnek múlt évi — immár tizenegyedik esztendőről szóló — jelentése. Ebből vettem ki a következő adatokat. A központnak az 1910. év végén 2206 falusi szövetkezet tagja volt, 41,490, 140 korona tényleges saját vagyonnal és a náluk elhelyezett 74,546,370 korona takarékbetétel. A központ 75 millió korona hitelt nyújtott a községi szövetkezeteknek, úgy, hogy a 2206 szövetkezet az elmúlt évben összesen 191 millió koronával dolgozott! A központ alaptőkéje — a kamatozó kötvények külön biztosítéki alapját képező 4 és fél milliárdnyi tartalékon kívül — 6 és háromnegyed millió koronára megy!

A „Hangya“ fogyasztási és értékesítési központnak az elmúlt évben, mely ennek is tizenegyedik évi fennállását jelenti, 907 taggal 16 millió felüli forgalma volt.

Oly örvendetes eredmények ezek, aminőkről másfél évtizeddel ezelőtt sejtelmünk is alig lehetett.

Idei kiállításunk.

Négy évi várakozás után végre újra alkalma nyílik Erdély gazdaközönségének arra, hogy a hazarész nagyhirű állattenyésztését és annak fejlődését az egész ország színe előtt bemutathassa.

Réges-régen úgy indult ez a nagyszabású kezdeményezés, hogy minden évben alkalmat adott állattenyésztőinknek igyekezetük, ügyességük és haladásuk dokumentációjára. Ma már 2—3—4 évben egyszer jutunk hozzá, hogy legfőbb gazdasági águnk kiváló miveltit egymás okulására és egész hazánk tanulására — összehozhassuk.

Mi okozta ezt a reánk hátrányos körülményt, azt nem keressük, annak részletezése nem reánk tartozik. Szolgáljon vigasztalásunkra az, hogy remény van arra, miszerint jövőre — nagy valószínűséggel — másképp lesz és hazarészünk gazdasági érdekei remélhetőleg újra a megfelelő, régi istápolásban fognak részesülni!

Idei kiállításunk részletes programját a következőkben adjuk:

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és kiállítási szakosztálya által a — Nagyméltóságú m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatásával — Kolozsvárt, a sétatéri kiállítási helyiségekben 1910. Szeptember 1., 2., 3 és 4-én rendezendő

XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítás és tenyészállatvásár TERVEZETE.

I. A kiállítás napirendje.

Első nap: csütörtök, szeptember 1-én reggel 7 órától a bíráló bizottságok működése és a bírálat eredményének kifüggesztése, 11 órakor a kiállítás megnyitása, d. u. 4—7 óráig zene, 5—6 óráig fogatok jártatása. Belépti díj délelőtt 2 korona, délután 60 fillér.

Második nap: pénteken, szeptember 2-án délelőtt 10 órakor a fogatok bírálata; d. u. 4—7 óráig zene. Belépti díj e napon d. e. 1 korona, d. u. 60 fillér.

Harmadik nap: szombaton, szeptember 3-án délelőtt 10—12 óráig a díjazott állatok elővezetése; ugyanakkor és délután tenyészállatvásár és a bejelentett állatok árverezése; d. u. 4—7 óráig zene. Belépti díj e napon délelőtt 1 korona, d. u. 60 fillér.

Negyedik nap: vasárnap, szeptember 4-én d. e. 10 órakor a díjak ünnepléses kiosztása; egész nap vásár és árverezés; d. u. 4—7 óráig zene, 6 órakor a kiáll. ingyen-tárgysorsjáték húsdása. Belépti díj d. e. 1 kor., d. u. 60 fillér.

Gyermekek és katonák (az őrmesterig bezárólag) a fent említett belépti díjak felét fizetik. Névre szóló állandó belépti jegy, mely tulajdonosa által bárhányszori belépésre használható, darabonként az állatkiállításra: 4 korona.

Minden belépőjegy (a féljegy is) a kiállítás ingyen-tárgysorsjátékának szeptember 4-én d. u. 6 órakor tartandó húsdán egy számmal jártszik.

A kiállítás megnyitattik 1910. szeptember 1-én d. e. 11 órakor s tart szeptember 4-én este 6 óráig és ezen időn belől naponta reggel 8 órától esti 8 óráig a látogatók részére nyitva áll.

II. A kiállítás beosztása és jutalmai.

A kiállítás célja kizárólag az Erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése lévén, ennél fogva csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született állatok lesznek arany- vagy pénzdíjjal jutalmazhatók.

Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutatathatók, de csakis dícsérő oklevelet nyerhetnek.

A díjak a két első osztályban két kategóriára oszlanak és pedig: aranydíjak főleg nagyobb birtokosok részére és pénzdíjak kizárólag kisebb birtokosok részére. (Kisebb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számíttatnak a gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők is.)

A többi tenyészállat-osztályok díjai nincsenek megkülönböztetve, azonban azoknak is

legalább egynegyedrészre kisbirtokosok között osztandó ki.

A kisebb birtokos a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet.

Hogy a díjkategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ivben a következő kérdések foglaltatnak: a kiállító neve és állása? a kiállító birtokának nagysága (50 holdon alul vagy fejlül?)

A kiállítás osztályai és díjai a következők:

I. osztály. Tenyészlő.*

A) Ménesbeli lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül:

Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.

2. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól:

Aranydíjak: 250, 150, 100 és 50 kor.

3. Három éves, vagy azonfelüli méncsikók.

Aranydíjak: 200, 100 és 50 kor.

Az 1., 2. és 3. alosztály első díjaisi közül a legjobb 1 áll. aranyérmét, a következő 1 áll. ezüstérmét is nyer.

4. Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:

Aranydíjak: 250, 200, 150, 100 és 50 kor.

B) Gazdasági lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül:

Pénzdíjak: 200, 100, 80, 50 és 30 kor.

2. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól:

Pénzdíjak: 200, 100, 50 és 30 kor.

3. Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:

Pénzdíjak: 200, 100, 80, 50 és 30 kor

II. osztály. Erdélyi magyar fajta tenyészszarvasmarha.*

Csak tisztavérű állat díjazható:

1. Gulyabeli tenyészetek csoportos kiállítása:

(NB. Lehetőleg 4 tehén és 2—2 drb. 1, 2 és 3 éves üszöböl.)

Aranydíjak: 500, 400, 300, 200 és 100 korona.

* A külön meg nem jelölt díjak mind állami díjak.

Az első 1 állami aranyérmét, a második egy állami ezüst érmét is nyer.

2. Gyulyabeli tehének:

Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 kor.

3. Tenyész bikák 3 éven felül, magántulajdonból:

Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.

Az első 1 állami aranyérmét, a második egy állami ezüstérmét is nyer.

Hat évnél idősebb tenyészbika csak dícsérő oklevelet nyerhet.

4. Tenyész bikák 3 éven felül, községiak:

Pénzdíjak: 120, 100, 80, 50 és 30 kor.

5. Tenyész bikák 2—3 évesek:

Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

6. Tenyész bikák 2 éven alól:

Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

7. Nem gulyabeli tehének:

Pénzdíjak: 150, 100, 75, 50, 30 és 25 korona.

8. Üszök, 2—3 évesek:

Aranydíjak: 70, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 20 kor.

9. Üszök, 2 éven alól:

Aranydíjak: 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 50, 30 és 20 kor.

Külön díjak:

Egy Kolozsvármegyében született és nevelt, bármily koru magyar fajta bikára: Lészai Ferenc díja: 100 korona aranyban.

A „7. Nem gulyabeli tehén“ című alosztályban 200 koronát tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kis birtokosok — azaz olyanok, kik 50 holdnál kisebb gazdagsággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj: 100 kor., a tulajdonos kiállító saját nevelésű tehénéért.

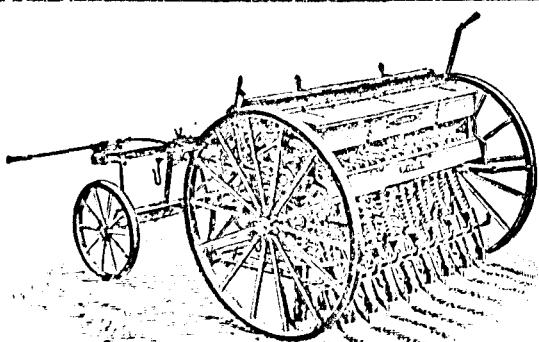
Második díj: 50 K } oly tehénéért, mely leg-
Harmadik díj: 30 „ } alább egy év óta van a
Negyedik díj: 20 „ } kiállító tulajdonában.

Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

III. osztály. Bival.*

1. Bikák:

Díjak: 100, 75 és 50 korona.

Szab. „Rekord II.“ sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gözcséplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélek, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmívelő eszközök.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigénynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32. szám.

2. Tehenek és üszök:

Dijak: 100, 75 és 50 korona.

E díjakra minden birtokos állatja különbség nélkül pályázhat; azonban bikák csak 4 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak dicsérő oklevelet nyerhetnek

IV. osztály. Juh.*

(Racka és cigája).

Dijak: 120, 80, 50 és 30 korona.

V. osztály. Sertés.*

1. Zsirsertések:

Dijak: 75, 50 és 30 korona

Az első díjnyertes egy ezüst-, a második egy bronz állami érmet is nyer.

2. Hússertések:

Dijak: 75, 50 és 25 korona.

Az első díjnyertes egy ezüst-, a második egy bronz állami érmet is nyer.

3. Keresztezések:

Dijak: 50, 30 és 25 korona.

VI. osztály. Baromfiak.*

1. Magyar tyuktörzsek díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 korona.

Az első 1 állami ezüstérmét, a második egy állami bronzérmét is nyer.

2. Idegen tyuk-fajták (orpington, langsan és plimut) díjai: 40, 30, 20 és 10 korona.

Az első egy állami bronzérmét is nyer.

3. Keresztezések díjai: 30, 20 és 10 kor.

4. Pulykák díjai: 50, 30 és 20 korona.

5. Ludak díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 kor.

Az első egy állami bronzérmét is nyer.

6. Kacsák díjai: 30, 20 és 15 korona.

7. Hízott baromfiak díjai: 25, 15 és 10 korona.

8. Baromfi termékek díjai: 30, 20, 15 és 10 korona.

9. Diszbaromfi díjak: 25, 15 és 10 kor.

Kiállítási diszoklevelek és elismerő oklevelek mind a hat osztályban érdem szerint adtnak.

VII. osztály. Külön pályázat.*

A tenyészállat-kiállítással kapcsolatosan *kettős fogat díjazás is tartatik.*

Cél: A kocsilovak értékesítésének előmozdítása s a jobb anyagnak, a használatra való tekintettel ivar különbség nélküli díjazása által, serkentőleg hatni minél több jó kocsiló előállítására.

E díjakra is csak a régi Erdélyben (a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született s nevelt lovak pályázhatnak és nyerhetnek jutalmat.

Kettős fogatok részére:

Első díj: 300 korona.

Második díj: 200 korona.

Harmadik díj: 100 korona.

E versenynél a ló-osztály juryje a lovak származásának és ivarának figyelmen kívül

hagyásával csupán a használatra való tekintettel ítél.

Minden bejelentett kettős fogat után, fizetendő a bejelentés alkalmával a kiállítási szakosztály pénztárába 10 korona.

A fogatok a kiállítás első napján d. u. 5—6 óráig a sétatéren kocsiuton jártatandók.

III. Általános tudnivalók.

1. A kiállítás állandó helye a kolozsvári sétatérnek északnyugati oldalán e célra külön elkerített terület.

2. Hogy a rendezőbizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, **a bejelentések 1910 augusztus 15-ig bezárólag fogadtatnak el:** a szükséges bejelentő ívek minden kiállítani szándékozónak díjtalanul küldetnek meg. A bejelentő az iv minden rovatának pontos és hiteles kitöltéséért felelősséget vállal. Különösen fontos, hogy az állat netaláni eladási, vagy kikiáltási ára számmal és betűvel legyen kiírva. Az áraknak méltányos megállapítását úgy a kiállítási vásár, mint az egyesek érdekében, a t. tulajdonosoknak teljes figyelmébe ajánljuk.

3. Minden bejelentéshez az esedékes helyi pénz és a többi illeték melléklendő, illetve postán beküldendő, e nélkül a bejelentés tekintetbe vétetni nem fog.

A *helyi pénz* a kiállítás tartamára követezőleg van megállapítva:

I. Lovaknál:

ménnek, vagy csikós kancának külön rekesz (box) zárt istállóban 16 kor.
egyed loállás 8 "

II. és III. osztálynál, marha és bivalnál:

bika darabonként 3 éven felül 10 kor.
bika " 3 " alul 8 "
más marha 6 "
IV. oszt. *Fuhohnál* darabonként 1 "
V. oszt. *Sertés.* Nagy sertés drbként 2 "
Süldő 1 "

Baromfiaknál:

ketrecért 1 törzsért (1 kakas 2 tyuk) fizetendő az 1., 2., 3. és 9. alattiakért törzsenként 2 kor.
A többi alosztály alattiakért 3 "
Ezen osztálynak saját ketrecben, vagy szabadban elhelyezett állataiért és tárgyaiért méterenként fizetendő 2 "

A kiállításra küldött állatok csakis a helyi pénz-nyugta előmutatása mellett fogadtatnak be, mely igazolásul szolgál.

4. Arany- vagy pénzdíjat csakis erdélyi részi tenyésztő nyerhet.

Az odaitélt díjakat jelző táblácskáknak kifüggesztése, a bírálat megejtése és az összbíráló bizottság zárulása után azonnal történik.

5. A két utolsó napra kitűzött vásár és árverésen nem kiállított tenyészállat is — darabonként 2 korona engedély díj lefizetése mellett — elővezethető és eladható.

A kiállított állatok minden külön díj nélkül árusíthatók, a vevő azonban azokat csak a kiállítás bezárta után veheti át és viheti el.

6. A bíráló-bizottság részben a különböző

gazdasági egyleteknek e célból felkért küldötteiből, részben a rendező-bizottság által közvetlenül meghívott szakértőkből alakul.

A bírálat az értékszámrendszer (pointirozás) szerint történik: a bíráló-bizottság szabályzata a jelen értesítésnek függeléke.

Kiállító a saját osztályában bíráló nem lehet.

7. A bejelentett állatoknak legkésőbb augusztus hó 31-ikén estig (a kellő egészségügyi bizonyítványokkal ellátva) helyt kell lenniük; a kiállítást azonban, még eladás esetén is, szeptember 5-ének hajnala előtt elhagyniok nem szabad.

Szilaj állatoknál maga a tulajdonos tartozik kellőleg gondoskodni, hogy azok sem a személyzetet, sem a látogatókat ne veszélyeztessék.

8. A kiállításon az egészségügyi és állatorvosi felügyeletet az e célra külön felkért állatorvos teljesíti.

9. Ama kiállítók, kik takarmányról saját maguk gondoskodni nem kívánnak, a helyszínen levő vállalkozónál fedezhetik szükségletüket

10. A t. kiállítóknak és látogatóknak figyelmükbe ajánlatik, hogy szállásról idejekorán gondoskodjanak. A közvetítést Kolozsvár sz. kir. városának szállásbiztosza: Bodoki Ferency Árpád ur volt szíves elvállalni, kihez az ebbeli megkeresések intézendők.

11. Minden kiállító, vagy annak egy megbízott képviselője, kívánatra egy darab névre szóló, állandó szabadjegyet nyer.

Az állatokat gondozó személyzet színes karkötőt visel, melyért darabonként 1 korona fizetendő s a bejelentéssel egyidejűleg elküldendő. E karkötőt másnak átengedni 10 kor. büntetés terhe alatt tilos.

A kiállító nevét viselő vaspléh-cimtábla használatért minden bejelentési szám után — a baromfit kivéve — 20 fill. fizetendő.

12. Az állatok tűz elleni biztosításának költségeit a rendező bizottság viseli, ellenben más károk és veszélyekért felelősséget nem vállal.

13. Ki cselédet nem küldhet, annak állatait a rendező-bizottság gondoztatja és pedig: naponként és darabonként 1 koronáért.

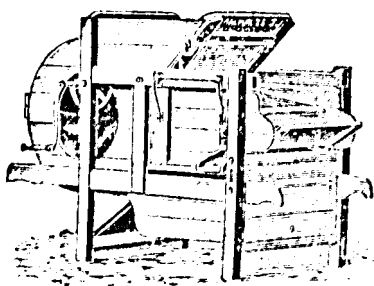
14. A kiállítási helyiségeket a kiállításra küldött állatok egy nappal a kiállítás megnyitása előtt (tehát augusztus 31-től kezdve) és még egy nappal a kiállítás bezárta után (tehát még szeptember 5-én) vehetik igénybe.

15. A kiállítási állatok vasuti szállítására nézve adandó kedvezményekről a rend.-bizottság annak idején értesíteni fogja az érdekelteket.

V. A bíráló-bizottság szabályzata.

I. A bíráló-bizottság, melynek élén egy elnök áll, az ált. tudnivalók 6. pontja értelmében lesz összeállítva és a felsorolt osztályoknak megfelelőleg, hat osztályra oszlik.

II. A bíráló-bizottság tagjai az első nap reggel 7 órakor a kiállítás helyszínén a szakosztály alelnökeinél: báró Jósika Gábornál és Lészai Ferencnél jelentkeznek, kik a megalakulást vezetni fogják.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek

az „Európa“-s-erte első helyen elismert kitértő szerkezetű és legolcsóbb,

a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő **„EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“** Ez évi ajándékainkról szíveskedjék ingyen árjegyzőket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

ERDÉLYRESZI VEZÉRKÉPVISELET SZÉKELY GAZDAK SZÖVETKEZETE

Marosvásárhely, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy.

III. Az összbíráló-bizottság elnöke jogosítva van a kiányzó tagokat a rendező-bizottság képviselőjének meghallgatásával, más jelenlévő szakértők felkérése által pótolni.

IV. Az összjury alakuló ülését a jury-pavillonban tartja. Az összjury eladója az alakulásról, majd a zárulésról jegyzőkönyvet vezet. Ennek megtörténtével minden egyes osztály jegyzőt választ, haladék nélkül a bírálathoz fog és azt még az nap d. e. 11 órára be is fejezi. A befejezés a kiállítási irodában bejelentendő.

Minden osztály a szükséghez képest alosztályokra oszolhat.

V. A csoportbiztosok a jury-osztályok működésében résztvesznek, felvilágosítást és útbaigazítást adnak, de nem szavaznak.

VI. A bírálót az u. n. értékszám-rendszer szerint történik, az arra szükséges rovatos táblázatok a tagok között az alakulás alkalmával kiosztatnak.

VII. Arany- és pénzdíjjal csak a „régí Erdélyben“ (tehát a volt kapcsolt részeket is ideértve) született és tenyésztett állat díjazható.

Másutt tenyésztett állat csak elismerő oklevelet nyerhet.

VIII. Kiállító a maga osztályában bíráló nem lehet.

IX. Ugyanazon állat egyazon osztályban csak egyszer nyerhet arany- vagy pénzdíjat.

X. Minden állat csak azon alosztályban díjazható, melybe neme, kora vagy használhatósága szerint a kiállító által bejelentett. Ha azonban a kiállító ezt meg nem jelölné, avagy tévesen jelentené be, ez esetben az osztályokba való besorozást a végrehajtó-bizottság által e célra megbízottak végzik. A pénzdíjra pályázó állatoknál azonban ezen osztályozáshoz a bíráló bizottságnak minden esetben joga van.

XI. Ha egy alosztályban csak egy tenyésztőnek vannak abszolút becsü állatai, akkor ezekkel az összes kitűzött díjakra versenyezhet.

XII. Minden jury-osztály önállóan rendelkezik a kitűzött általános és külön díjakról, de a díjak áthelyezése egyik osztályból a másikba, megengedve nincs.

Elismerő oklevelek ad libitum állanak rendelkezésre.

XIII. A bírálati eljárás befejeztével az egyes osztályok elnökei és jegyzői ugyancsak az első nap délelőttjén zárulésre gyűlnek össze, melynek helyiségét a reggeli alakuló ülés határozza meg. E zárulés, melyet az összjury elnöke vezet, a bírálati jegyzőkönyveket tudomásul veszi és ezeknek alapján a bírálót eredményének kihirdetésére az engedélyt megadja, általános jelentést szerkeszt, mely a kiállításon tapasztalt előnyöket és hátrányokat röviden felsorolva, a gazdaközönség figyelmét a következő helyes irányra felhívja.

A nagyméltóságu Földmívelésügyi Miniszter ur által erkölcsileg és anyagiilag támogatott XVI. erdélyrészi tenyészállattüállítás és vásárral kapcsolatban, Kolozsvárt 1010. augusztus 31. szept. 1., 2., 3., és 4-én rendezendő

VIII. ERDÉLYRÉSZI

Gazdasági Gép-, Szerszám-, Kellék-, Anyag-, Termény- és Termék-Kiállítás és Vásár

TUDNIVALÓI. (SZABÁLYZATAL)

1. **A kiállítás ideje:** 1910. augusztus 31. és szept. 1., 2., 3. és 4. napjai.

Az első nap kizárólag a bírálót megejtésére tartatik fenn.

2. **A kiállítás helye:** Kolozsvár, a „Lövdölde“ nyári mulató helyiségei és a Lövdölde kert, közvetlenül az állatkiállítási helyiségek mellett.

3. **Napirend:**

Első nap, aug. 31.-én (szerdán) d. e. 9—11.-ig és d. u. 3—5.-ig:

A bíráló-bizottságok működése (a helyszínen és a szomszédos szántóföldön) és a bírálót eredményeinek kifüggesztése. (Közönség e napon nem bocsátatik be!)

Második nap, 1.-én (csütörtök) d. e. 9 órakor a kiállítás és vásár ünnepélyes megnyitása. A kiállítás látogatása, vásár. Délután zene.

Harmadik és negyedik nap, 2. és 3.-án egész nap: (Reggel 7.-től — esti 7.-ig) a kiállítás látogatása, vásár, délutánokon: zene.

Ötödik nap, 4.-én (vasárnap) ugyanaz, d. u.: zene. 5 órakor a kitüntetések ünnepélyes kihirdetése és kiosztása. 6 órakor a kiállítási ingyen tárgysorsjáték húzása, 7 órakor a kiállítás bezárása.

Belépőjegy ára mind a négy napon: személyenként 60 fillér, diák és katonajegy 40 fillér.

Minden belépőjegy egy számmal játszik a kiáll. tárgysorsjátékon.

4. **A kiállítás tárgyai:**

a) *Mezőgazdasági gépek:* Ekék, vetőgépek, boronák, hengerek; kapáló-, kaszáló- és aratógépek; cséplőgépek, rosták, osztályozók; motorok; takarmányprések; takarmányfeldolgozó gépek; lóherefejtők; sulymérők; malomszerkezetek; réttöntözési és talajjavítási, állattenyésztési, tejgazdasági, szőlő és borkeresztelési, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, vadászati, halászati és más gazd mellékágazati gépek. Járművek, szállító eszközök, koscsik stb.

b) *Felszerelések, eszközök, termények, állatorvosi és vegyi szerek, építési anyagok, műtrágyák és anyagok stb.*

c) *Háztartási gépek, cikkek és eszközök.*

d) *Mezőgazdasági-háziipari készítmények.*

e) *Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.* A gépkiallítás tárgyai *lehetőleg működésben* mutatandók be. A talajművelő és vetőgépek, takarmányfeldolgozók stb. működéséhez szükséges helyekről a rendezőség gondoskodik.

5. **Helydíjak:**

a) *A fedett és zárt helyiségekben* méterenként 6 kor.

b) *A fedett, egyoldalt nyílt helyiségekben* méterenként 5 kor.

c) *Falterületek* méterenként 5 kor.

d) *A szabadban* méterenként 3 kor.

A 10 méteren felül elfoglalt terület (100 m.-ig) 33%-al, a 100 méteren felüli terület (200 m.-ig) 50%-al és a 200 méteren felüli terület az alapárnál 66%-al olcsóbb egységárral számítatik.

Az a), b) és c) alatti helyeken 4 méternél, a d) alatti 8 méternél kevesebb helyet előjegyezni nem lehet.

A helydíjak és tüzbizt. díjak a bejelentéssel egyidejűleg beküldendők.

6. **Tűz és betörés elleni biztosítás** díja fejében minden megkezdett egyezer korona érték után: 7 kor. küldendő be.

7. **A kiállítás kitüntetései:**

I. **Érmek.**

Ekékre:

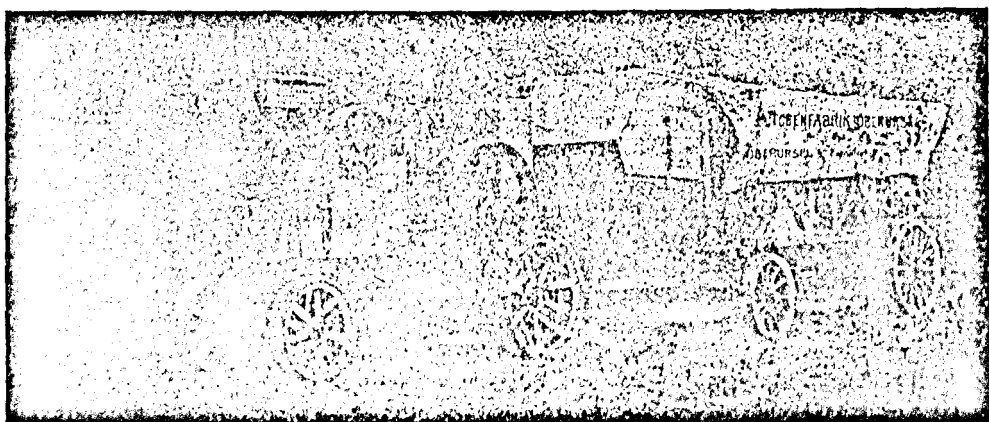
1 kiáll. aranyérem,
1 állami ezüstérem és
2 „ bronzérem.

Egyéb talajművelő gépekre:

1 kiáll. aranyérem,
2 „ ezüstérem és
2 „ bronzérem.

Vetőgépekre:

1 áll. aranyérem,
1 kiáll. aranyérem,
1 áll. ezüstérem,
1 kiáll. ezüstérem,
1 áll. bronzérem.

Magyarországban mindenféle talaj- és terepviszonyok között sokszorosán kipróbált

2384

MAGÁNJÁRO-MOTOR

tökéletes gyártója:

Oberapseli Motorgyár r.-t.

Bécs, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Aratógépekre:

- 1 kiáll. aranyérem,
- 1 „ ezüstérem és
- 1 „ bronzérem.

Gözcseplőkre:

- 1 áll. aranyérem,
- 1 kiáll. aranyérem,
- 1 áll. ezüstérem és
- 1 kiáll. ezüstérem.

Motorokra:

- 1 áll. aranyérem,
- 1 kiáll. aranyérem,
- 1 áll. ezüstérem és
- 1 kiáll. ezüstérem.

Terménytisztítókra:

- 1 kiáll. aranyérem és
- 2 „ ezüstérem.

Loherfejtőkre:

- 1 kiáll. aranyérem és
- 1 „ ezüstérem.

Tejgazdaságiakra:

- 1 kiáll. aranyérem,
- 1 áll. ezüstérem és
- 1 „ bronzérem.

Gyümölcsészetiakra:

- 1 kiáll. aranyérem,
- 1 áll. ezüstérem és
- 2 „ bronzérem.

1 akarmányfeldolgozóokra,
Sulymérőkre,
Malmokra,
Szőlő és borgazd. gépek és eszközökre,
Baromfi-tenyésztésiekre,
Méh- és selyemtenyésztésiekre,
Vadászati felszerelésekre,
Halászati felszerelésekre,
Állatorvosiakra,
Vegyiszerkekre,
Háztartásiakra,
Tűzoltó felszerelésre,
Kocsikra,
Háziiparcikkre és
Új találmányokra

külön-külön 1-1 kiállítási arany- és egy-egy kiállítási ezüstérem.

II. 24 disszoklevél.

III. 36 elismerő oklevél.

8. **Bejelentések** — kizárólag a kibocsátott bejelentési iveken — **1910. július hó 31-ig** „Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala, Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.” címen, a helypénzekkel és biztosítási díjjal egyidőben — beküldendő Későbbi bejelentések elfogadásáról a rendezőség nem szavatol, a bejelentés céljára ivék, borítékok és utalványlapok küldetnek.

9. **A katalógus** a bejelentő ivékből fog összeállítani és abba a tárgyak neve, jele és esetleg ára stb., szóval a legszükségesebb megjelölések lesznek kitüntetve. Egyéb, esetleg kivánt, bővebb közlendők 10 petit soronként 1 koronáért vétetnek fel.

Hirdetés a katalógusban oldalonként (körülbelül 8 x 13 = 104 cm. területen) a 15 korona közöltetik. Borítékra a 50 korona.

10 A kiállítási tárgyak legkésőbb augusztus hó 30-áig a helyszínére szállítandók és elrendezendőek. A terület már augusztus hó 25-én rendelkezésre áll.

11. **A vasuti szállítás** díja csak az oda-szállításnál fizetendő.

A vasuti állomástól a kiállítás területére való befuvarozást a kolozsvári „Központi Szállító Hivatal” vállalt aelés pedig:

a) Saját kerekén hordozható gépeket métermázsánként 32 fillér egységárban.

b) Társzekéren szállítandó tárgyakat métermázsánként 40 fillér egységárban.

12. A kiállítás igazgatósága a kiállítóknak hely igényeit a bejelentések beérkezének sorrendjében és a bejelentett tárgyak használati fontosságának tekintetbe vételével — elégti ki.

Minden bejelentés beérkezte után az iroda azonnal értesíti a feleket arról, hogy vajjon a kívánt hely még rendelkezésre áll-e, avagy nem.

13. A kiállítók ideküldendő helyetteseiknek és alkalmazottaiknak igazoló levelet tartoznak adni.

A kiállítók és azok alkalmazottai állandó szabad belépőjegyet élveznek.

A kiállítás területén telefon áll rendelkezésre.

14. Minden kiállítónak jogában áll tárgyait saját alkalmazottja által magyaráztatni, működésben bemutatni és árusítani.

Amennyiben fentiekkel a kiállítás rendezősége bizatnék meg, az külön megállapodás tárgyát fogja képezni.

15. **Kártérítés.** A kiállított tárgyak elveszéseért és az azokban netán keletkező károkért, törtéjenek azok akár a szállításnál, akár a kiállítás tartama alatt, sem a rendezőség, sem annak alkalmazottjai, nem felelősek. Ellenben a kiállító teljes felelősséggel tartozik minden kárért, melyet önmaga, alkalmazottja, vagy tárgyai által okoz.

A kiállítás rendezősége vasuti szállítási díjkülönbözetekért nem szavatol.

16. Ezen szabályzattól eltérő jogokat, vagy kedvezményeket egy kiállító sem igényelhet.

17. Esetleges egyéb felvilágosítások a csoportbiztos által levélben készséggel megadotnak

„Az Erdélyi Gazdatiszti Egyesület” tagjaihoz.

Nyolcadik éve, hogy a nagyenyedi alakuló gyűlésben az »Erdélyi Gazdatiszti Egylet« létrejött.

Az ügy iránti lelkesedés, mely akkor mutatkozott és oly szép számban gyűjtötte össze az erdélyi gazdatiszteket azon a belátáson alapuló szükségérzetnek a megnyilvánulása volt, hogy ma már a gazdatiszti karnak is érdekei képviselőre szervezkedni kell. E céljuk elérésére az erdélyi gazdatisztek előtt már akkor is nyitva állott az ut, hogy egyszerűen a Budapesten székelő »Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesület«-ébe beléphetenek, az azzal kapcsolatos nyugdíj intézetnek is tagjai lehessenek, de teljesen indokoltnak és így rokonszenvesebbnek látszott az az eszme, hogy habár az országos egyesülettel testvéries kapcsolatban, de egy külön önálló erdélyi egyesületbe tömörüljenek s ennek központjául az »Erdélyi Gazdasági Egyesület«-et, — mely őket szives készséggel fogadta — válaszszzák.

Hiszen nagyon is természetes, hogy a mi speciális erdélyi gazdasági állapotainkban, melyekkel az erdélyi gazdatiszt sorsa, helyzete,

működési tere s ezekből kifolyólag társadalmi helyzete s ebben tényező-képen szereplése annyira összeforrt — egy ugyszólván *helyszíni közvetlenséggel dolgozó egyesület* a legmegfelelőbbnek látszott, tehát azért alakult meg az »Erdélyi Gazdatiszti Egyesület« mint ilyen s szerény nézetem szerint habár minden gazdatiszt egyénileg szükségét látta az egyesülésnek, oly lelkesült fogadtatásra mégsem talált volna a erdélyieknél p. o. az országos egyesületbe való belépésre felhívás, mint erre az egyesülésre, amely aztán meg is alakult.

Hogy ezen keretben a megalakulásban résztvevők lelkesedését milyen célok elérhetésének reménye lobbantotta fel, az természetesen a különböző egyéni felfogásokban oszlott meg, de most már a multakra visszatekintve egyet konstatálhatunk t. i. azt, hogy ez az első fellobbanás *csakis a megalakításra szorított*, a mi sikerült is, még pedig elég szép reményekre jogosítólag, mert a társadalomban is rokonszenvesen fogadtatott és egy az erdélyi gazdatiszti kar törekvését nemesen méltányoló, iránta tiszta jóindulattal viseltető és áldozat. kész elnököt nyerve az egyesület élére — megalkották vezető szervezetét az alelnökök, választmány és titkár személyében, azután pedig — re bene gesta — várták, hogy mi lessz? — azok a különböző egyéni felfogásokban megoszlott célok és remények, az egyesület működésére vonatkozólag s az ezekből felmerülhetett eszmék pedig a további és mindig kevesebb érdeklődést mutató összejöveleteken a tagok részéről mélyseges titkok gyanánt őriztetek meg és a mint mult az idő abban az arányban vált a vezetőség előtt mindig kétségesebbé, hogy a tulajdonképpen ezen okból is tárgysorozatban szükkölködő, de azért időnként összehívott választmányi- és közgyűléseken résztvevők legalább határozatképes számban fognak e megjelenni?

Tehát a kezdetben fellobbant lelkesedés ugylátszik szalmatűz volt és beállott a pangás, a tespedés korszaka *elsősorban is épen a tagok ügybizsgalmának hiánya és közönyössége miatt*, s így indítványok, eszmeccserék hiányában, a melyek kétségkívül az egyesület működésére nézve kisebb avagy nagyobb dolgokra vonatkozólag mégis bizonyos meghatározott programmá alakulhattak volna ki, — az egyesület fellődése és életképessége megbénult.

Az elnököt épenséggel nem illetheti a mulasztás vádja, hisz ő a legjobb akarattal áldozva, a gyűléseken megjelent és az egyesületet mindenütt képviselte. A vezetőség is a mit szerény és a rendelkezésére álló csekély eszközökkel megtehetett, megcselekedte.

Én magam mint e vezetőség egyik szerény tagja sohasem tartoztam azok közzé, akik az egyesület működésétől, *különösen ami annak anyagi részét illeti* valami nagy eredményeket vártam volna, mert fejlődhetését viszonyaink között annyira sem reméltem legalább egyelőre

Hegyes vidék nélkülözhetlen gazdasági eszköze:

A szabadalm. Dorner-féle ikerváltó-eke.

1909. évi találmány! Olesó ár! Kiváló fordítás és porhanyítás! Bármely alacsony fataligán jár.

Készíti: **Török András** gépgyáros, Nagyszeben.

Ngos Dorner Béla kir. gazd. intéző urnak Győr.

Az ikerváltó ekére örömmel jelenthetem, hogy kis gazdaságomban teljesen bevált. A világ legnehezebb szántását végeztem vele. Hegyecsuzamlásos földön törtünk gypet, hol 4-5 ujnóra 60-80 kgos kő darabok nehezítették a szántást. — Hogy a világ legjobb váltóekéje lehessen, csak csoroszlyavas ketl hozzá, de már rendeltem hozzá. Fogadja ngod hálás köszönetemet az ekéért.

Doboka, (Szolnokdobokam.)

Kiváló tisztelettel:
Osváth Lajos, ref. lelkész.

EGYLETI ÉLET.

Az erdélyi gazdasági egyesület közgyűlése.

Az erdélyi gazdasági egyesület 1910. március hó 20-án d. e. 10 órakor tartotta Attila-utcai székházában évi rendes közgyűlését. Erdélyi gazdái nagy számban jöttek össze ez ünnepi alkalomra, midőn a 66 éves egyesület ismét egy évi munkásságáról számolt be.

A közgyűlésen elnökölt: Br. Bánffy Ernő, egyel. elnök.

Előadott: Tokaji László, egyesületi titkár.

Jelen voltak: Br. Jósika Gábor és Lészai Ferenc alelnökök. Vörös Sándor m. kir. udv. tanácsos, mint a földmívelésügyi miniszter képviselője, továbbá: Matskási Pál, dr. Szentkirályi Ákos, Jászberényi András, Wolszky Győző, dr. Cséser Lajos, Jakab László, Réti János, Reich Albert, dr. Papp József, dr. Seyfried Károly, Rosenberger Sándor, Juhász Árpád, Benkő Mihály, Ugron Zoltán, Szilágyi István, Molnár Sándor, Fekete Nagy Béla, Gál Lajos. Br. Mannsberg Sándor, Gálffy János, Bocskányi László, Gönczy Mihály. Br. P. Horváth Kálmán, Szász István, Hadviger Albert, Albert Dénes, stb.

Bánffy Ernő br. elnök a mai gazdasági közállapotokat kiváló tudással ecsetelő következő elnöki beszéddel vezette be a gyűlés megnyitását:

»Mélyentisztelt Közgyűlés!

Méltóságos Udvari Tanácsos Ur!

Kedves Tagtársak!

Mindenekelőtt tisztelettel üdvözlöm közgyűlésünk illusztris vendégét: *Vörös Sándor* udv. tan. önéltóságát, mint Földmívelésügyi Miniszterünk Önagyméltósága képviselőjét s örömkönnök és köszönetünknek adok kifejezést *Gr. Serényi Béla* földmívelésügyi miniszterünk önagyméltósága ezen megtisztelő ténykedéséért. És üdvözlöm önöket, Tisztelt tagtársaim, azon alkalomból, hogy egyesületünk *hatvanhatodik* évi rendes közgyűlésén megjelenve, legutóbbi egy esztendei munkásságunk bemutatásának ünnepélyén résztvenni méltóztatnak.

Engedjék meg, hogy ezen ünnepi beszéjemet idejének egy részét az elmúlt év gazdasági viszonyai jellemzésének szentelhessem.

(Az erről szóló rész lapunk első cikkében foglaltatik.)

Megemlékezve egyesületünknek elmúlt évi működéséről, mindenekelőtt utalnom kell erőink szerénységére s azon körülményre, melyszerint még mindig igen fontos tényezője működésünk intenziválásának a mindenkori kormányok anyagi támogatása. E tekintetben, habár az elmúlt év nem is tartozott a reánk legkedvezőbbek közé, hálás köszönetünknek kell kifejezést adnunk úgy eltávozott — mint új földmívelésügyi minisztereinkkel szemben.

Egyesületünk az elmúlt évben is tiszteséggel kivette részét abból a közmunkából, amelyre hivatva van. E tekintetben hivatkozom sok gonddal összeállított évi jelentésünkre, mely részletesen és hűen beszámol egy évi sáfarkodásunkról s mely egyesületünk tagjainak alapszabályszerű időben megküldetett.

Kegyeletes kötelességet teljesíték akkor, midőn megemlékszem az elmúlt évben tagjaink közül elhunytakról. Az 1909. év folyamán elvesztettük:

Gy. Rosenberger Bernát,

Timár Károly és

Csató János — tagjainkat. Nyugodjanak békével!

* * *

És ezzel, Mélyentisztelt Közgyűlés befejezván megnyitómát, mindnyájunknak egy jobb következő évet kívánván, a mai rendes évi közgyűlésünket megnyitom.

A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére felkérem Tokaji László titkár urat, a

jegyzőkönyv hitelesítésére pedig: Matskási Pál és Benkő Mihály tagtárs urakat.

Az egyesület múlt évi működéséről megszerkesztett titkári jelentést, miután az a tagoknak nyolc nappal előbb szétküldetett — a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Ugyazintén tudomásul vette a pénztárnoknak és zárszámadás-vizsgáló bizottságnak jelentését, valamint az évi költségelőirányzatot is.

Új tagokul bejelentettek és felvétettek: Antal Mihály. Z. Kiss Károly, Brassó megyei g. egyesület és Ungár Adolf.

A közgyűlés bezárása előtt dr. Szentkirályi Ákos méltatta az egyesület vezetésének érdemeit s indítványára a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi elismerést szavazott az elnökségnek s az elnöki megnyitónak teljes szöveggel a jegyzőkönyvben való megörökítését határozta.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület vál. ülése.

Az erd. gazdatiszti egyesület márc. 20-án választmányi ülést tartott.

Elnökölt: Lészai Ferenc, egyel. elnök.

Előadott: Tokaji László h. titkár.

Jelen voltak: Hadviger Albert, Dr. Szentkirályi Ákos és Gönczy Mihály alelnökök, Szász István, Gál Lajos, Elekes Árpád és Albert Dénes vál. tagok

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Hadviger Albert és Szász István tagokat.

Választmány a febr. 23-i ülésnek az Országos Gtiszti egyesülettel való egyesülésre vonatkozó határozatát a közgyűlés elé terjeszteni határozta s miután a közgyűlésre elég tag meg nem jelent, azt április 3-ra újra összehívni határozta.

Jegyzőkönyv

feivétetett az E. G. E. kolozsmegyei szakosztályának 1910. március hó 21-én Kolozsvárt a vármegyehöz tanácsstermében tartott intézőbizottsági ülésén. Jelen voltak: Dr. Zabulik László, Juhász Árpád, Dr. Pavlik Sándor, Sztankovits János, Wolszky Győző, Kovács Béla, Sajgó Márton, Hnilitschka Antal, Fekete Antal, Kiss Gyula szakosztályi tagok s jegyzett Dr. Cséser Lajos sz. o. előadó.

1. Ugy az elnök, mint az alelnök hivatalosan gátolva lévén a megjelenésben, az elnöki széket *Dr. Zabulik László* vármegyei főügyész foglalja el, üdvözölve a megjeleneteket, a jegyzőkönyv hitelesítésére Dr. Pavlik Sándort s Kiss Gyulát kéri fel a gyűlést megnyitja.

2. Előadó bemutatja Dr. Darányi Ignác bucsuzó levelét, s az új földmívelésügyi miniszter Gróf Serényi Béla beköszöntő levelét. — Mindkettő tudomásul szolgál.

3. Olvastatik a földm. Miniszter leirata, mely szerint a sertésenyésztés felsegítése érdekében a községi kanok bevásárlásánál 30% kedvezményt kész engedélyezni. — Örömmel vétetik tudomásul azzal, hogy a főszolgabírói hivatalok és gazdakörök eről külön is értesitetnek.

4. A kolozsvári gazdasági felügyelőség átirata olvastatik, melyben az idej. tenyészállat díjazások tervezetét s költségvetését kéri.

Elnöki uton a Miniszteriumba felterjesztetett.

5. Előadó bemutatja a szakosztály 1910. évi működési tervezetét s költségvetését.

Az értekezlet elfogadja azzal, hogy elegendő költség hiányában ügyvitel költség pótlék adományozása okából a földm. Miniszter Urhoz kérelem intéztesseék.

6. Előadó jelenti, hogy az e téli államsegélyes falusi néptanító akciók részben befejeztettek. Négy hat hetes tanfolyamokon Nagypetriben, Türebén, Keszűben, Szászlónán, Szászfenesen, Tamásfalván, Középlakon faragó (keres) tanfolyamok tartattak, melyeken átlagban 25 fiatal gazda vett részt nap-nap mellett s összesen 980 dbot készítettek. *Bácsban* kosár-

fonásban tartatott 4 hetes ismétlődő tanfolyam Nagyobbára sikerültek a tanfolyamok, mert ezek vezetésével megbizott lelkészek, tanítók, jegyzők buzgalmukkal jó példát mutattak. A tanfolyamok szervezésében s ellenőrzésében Wolszky Győző szaktanár segített a szakosztálynak.

Mintegy 30 kolozsmegyei magyar községben 30 téli vasárnapi gazdasági oktatás is tartatott a kolozsvári gazd. akadémia tanárainak s más áll. szakértőknek közreműködésével. Ezért s mivel a közigazgatási hatóságok is hatékonyan támogatták a falukon a szakosztályt — kevés kivétellel jól sikerültek az előadások is, a melyeken átlag 40—50 gazda vett részt. — Mindkét jelentés örvendetes tudomásul szolgál.

7. Ezzel kapcsolatban jelenti előadó, hogy miután a rendelkezésre álló államsegély kellő óvatossággal kezeltetett, még némi összeg áll rendelkezésre, mely irányban használtassék fel a miniszteri intenciók értelmében.

Határozatott, hogy miután a Kirendeltség által Kolozsmegyében is kezdeményezett tavalyi *őszi határjárások* oly jól sikerültek, tartasson a szakosztály a falusi gazdák gyakorlati oktatása céljából most *tavaszi határjárásokat* egyrészt, másrészt pedig rendezzen 3—4 községben gazdasági udvarszemléket, kitüntető díjazással kapcsolatban a közigazgatási hatóság közreműködésével, hogy a kisgazdák ilyen vasárnapi falusi agrár-ünnep keretében is oktatást nyerjen portájának célszerű berendezéséről, rendbentartásáról — az adott viszonyok között.

8. Előadó vázolja az erdélyrészi min. kirendeltség ez évi 3 hónapi tevékenységét: gazdakörök, szövetkezetek alakítása, 2 tanfolyam rendezés, tavaszi takarmánymagvak kedvezményes áru kiosztása, a járási tengeriszártépőgépek működéséről, tavaszi népies tanításokról, községi bikateleltetési segélyekről, községi legelők karbahozatalának megkezdéséről stb. — Örvendetes tudásul szolgál. A községi legelők ügyénél felszólal *Kovács Béla* sz. o. tag, hogy egy hivatalos köriratot látott a szászfenesi előjáróságnál: mely szerint ezután csak *községi* legelők államsegélyes karbahozatala kérelmezhető, figyelmeztet, hogy Kolozsmegyében nagyon kevés községben van községi legelő, de a legtöbb helyen a *közirtokossági* legelő szolgál az *egész községi* állatállomány legelőjéül — nem lenne méltányos, ha ezek a feljavítás és rendbehozatal lehetőségétől kizáratnának akkor — a mikor az 1908. XLIII. t.-c.-ben a közirtokossági legelőkéről is van szó. Elnök utján illetékes helyen kérdés fog tételni ez irányban s esetleg felterjesztés megy a földmívelésügyi Miniszter Urhoz.

9. Előadó jelenti, hogy a fent vázolt téli aktio hatásaként, a min. kirendeltség, közigazgatási hatóságok, gazd. akadémia tanárainak s más állami szakközégeknek harmonikus együttműködése révén eddig a vármegyében 41 községben alakult gazdakör, 12 községben tejszövetkezet, 6 községben falusi állatbiztosító szövetkezet — de új alakulások is vannak folyamatban. — Örvendetes tudomásul szolgál.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Meghívó.

Az «Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület» 1910. *április hó 3-án (vasárnap) d. e. 10 órakor* Kolozsvárt, az E. G. E. Attila-utcai székházának ülésstermében *közgyűlést* tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

Az elnökség.

Tárgy:

Az igazg. választmány indítványa az egyesületnek az Orsz. Gazdatiszti Egyesülettel való fuziója tárgyában.

e részben, hogy esetleg egy rászoruló tagtárs igényeinek megfelelő segítyt nyújthasson, annál kevésbé mertem nagyobb alkotásokra gondolni, olyanokra például, a milyeneket örvendetesen láthatjuk, hogy az országos egyesület kezdeményezett és meg is fog valósítani. Megvallom őszintén ezt az egyesületet speciális viszonyaink között oda fejlődni kicsinynek és gyengének tartottam, *de ezen mégis óhajtott képességnek útját egyengetni* s mintegy alapját megvetni élénk vágyam volt és a módot arra mindenekfelett az egyesület által a gazdatiszti karnak erkölcsi ténre való emelésében láttam és látom.

Nevezetesen: fejleszteni az összetartandóság érzetét a kartársakban *főleg szakmánk művelésének terén* s ilyen irányu működésével az egyesületnek elérni azt a *nyilvánosság* várható *elismerésével is*, hogy Erdély mezőgazdasága haladásának és fejlesztésének munkásai között az erdélyi gazdatiszti kar egy erős és tiszteletreméltó gárdát képezzen.

Erről az alapról kiindulva oly irányu működését is óhajtottam az egyesületnek, amely a gazdatiszti állás mindenestre bizalmi jellegét megerősítse.

Az elsőre nézve, látva az összejöveteleknek nem épen csak a részvétlenségnek betudható akadályait, azt indítványoztam volt, hogy az *»Erdélyi Gazda«*-ban nyitassék egy rovat *»Gazdatisztek rovata«* címén, a melybe az egyesület tagjai irjanak. Közöljék tapasztalataikat, megfigyeléseiket bármily röviden és bármily, a gazdaság körébe vágó dologról, ha csak az időjárás és időszaki munkák menetéről is, vagy egyes apróbb szakkérdések és azokra gyakorlati tapasztalásokon alapuló feleletek megadásával. Ez mindenestre érdekes és sok gyakorlati értékkel bíró rovata lett volna ezen erdélyi szaklapunknak s azt ilyené tenni s mint ilyen megkedveltetni, arra az erdélyi gazdatiszti kart képesnek is tartottam és tartom.

Meg is történt ennek a rovatnak megnyitása, de nem sokáig élt. A másodikra nézve is volt egy indítványom az egyesület 6. évi fennállása alkalmából marosludasi közgyűlésünkön, t. i. az, a mi egyesületünk keretében megalakítandó becsületbiróságra vonatkozott.

Ludasra azonban már a *»lenni vagy nem lenni«* kérdése feletti tépelődéssel mentünk el — és ott adtam elő azon indítványomat, hogy olvadjunk bele az országos gazdatiszti egyesületbe s ezzel is erősíteni kívánván azt — tegyük lehetővé, hogy az valóban az egész országra kiterjedő egyesület levén, minden magyar gazdatiszt s így mi erdélyiek is érdekeinket azzal képviselthessük. Előzetesen nem megbizásból, de mint magán ember lépéseket tettem arra nézve, hogy minő fogadtatásban részesülünk s az eredmény kedvező volt, még pedig tekintettel *»specialis erdélyi«* voltunkra, annyira, hogy kilátásba helyeztetett az elnökségben és választmánybani képviseltetésünk és az, hogy évenként egy pár választmányi ülését az orsz. egyesület mindig valamelyik erdélyi városban tartja meg.

Ekkor azonban újra feltámadt az élet-ösztön s meg is nyilvánult az újra alakulásban s engem a kartársak azon megtisztelő bizalma ért, hogy ismételtén megválasztottak egyik alelnöknek, még pedig *»működő«* alelnöknek.

Keméltem, hogy hátha működöm való-

ban tér nyillik és elfogadtam egyelőre *»próbálkozásra.«*

Most pedig azzal számolok be kötelességszerűleg, hogy ez idő szerint újabb 2 év eltelte után az egyesület választmányi ülésében újra csak az országos gazdatiszti egyesületbe való beolvadást indítványoztam. A választmány elfogadta ezt és tárgyalásokat kezdett a *»Magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesületé«*-vel Budapesten, a mely egyesület most is állja érdemes igazgatója Derenszky Pál ur által nekem kilátásba helyezett kijelentéseket. E felett lett volna hivatta határozni f. hó 20-án Kolozsvárra összehívott közgyűlésünk, de a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. Most már a jövő közgyűlés, tekintet nélkül erre, az alapszabályok értelmében határozni fog.

Arra kérem tehát tagtársainkat, hogy saját jól felfogott érdekükben dobják félre most már azt az átkos közönyösséget; jelenjenek meg ezen az újra összehívandó közgyűlésen s a kik netalán részletesebben még nem ismernek az országos egyesület körülményeit, eddig elért haladását, a mely fejlődő nyugdíjgyesületével s internatusa alapításával méltó a figyelemre — ismerjék meg s lépünk be mindnyájan abba az anyaegyesületbe, mely bennünket szívesen fogad s a mely nemcsak hivatta, de *képesítve is van a magyar gazdatiszti kar érdekeit eredményesen istápolni.*

Valóban el nem tagadható és létező különleges erdélyi viszonyainkra való tekintettel pedig az *»Erdélyi Gazdasági Egyesület«* védnöksége alatt alakítsuk meg *az országos gazdatiszti egyesület erdélyrészi körét*, a melyben szerény tehetségünkkel — ha mindjárt az *»Erdélyi Gazda«* újra feltámasztandó rovatán is kezdve — teljesíthetjük azon hazafias kötelességünket is, melyet Erdély mezőgazdasági haladása Erdély *intelligens gazdatisztejétől* jogosan megkövetel.

Ime az ut, melyet én legjobb meggyőződésem szerint követni ajánlok s a mely az egyesülés szükségességét kettős irányban is kielégíti.

Az elsőben az országos gazdatiszti egyesületbe való beolvadással kötelességszerűleg hozzájárulunk az összes magyar gazdatisztek érdekeit képviselő ezen szervezet megerősítéséhez és haladásához s az általa nyújtható és megerősödése arányában szaporodó előnyök részesévé levén, különösen a fiatalabb tagok tisztességes nyugdíjat is biztosíthatnak maguk és családjuk részére, a másodikban pedig meg lesz adva a tér és mód arra, hogy az erdélyi gazdatiszti kar kiküzdhesse és elérje azt, a mit szeretne és jogosan óhajt, hogy mint társadalmi osztály is kellőleg méltányolva legyen itt a maga kis körében, ebben a hazarészben, a mely különösen most annyira rá van szorulva minden téren és különösen mezőgazdasági téren fiai *hazafiságára*, a mit ez a szó fejez ki, hogy: *munka!*

Hadvlgör Albert,

Gépbemutató Kolozsvárott.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet március 20-án az évi közgyűlés napján délután gépbemutatót rendezett a gazdasági akadémia gazdaságában. A gépbemutatóson igen nagyszámu és lelkes gazdaközönség jelent meg, akik minden irányban a legnagyobb érdeklődéssel tekin-

tették meg a bemutatott gépek szerkezetét és munkáját. Az az érdeklődés, mely minden irányban tapasztalható volt a munkába bemutatott gépek iránt, azt igazolja, hogy a Gazdasági Egylet igen üdvös dolgot művelt, amikor egy ilyen gépbemutatót rendezett, mert lehetővé tette, hogy a gazdaközönség láthatott egy két gépujdonságot munkába és így személyesen győződhetett meg az egyes gépek kezeléséről és az általuk végzett munka minőségéről. A gazdaközönségnek ilyen módon alkalma nyílt az egyes gépekről magának a látottak alapján véleményt alkotni és azok kiválóságáról meggyőződni.

Bemutatásra kerültek a Campbell-féle talajművelés eszközei, u. m. a tárcsásborona és a talajtömörítő; továbbá a rugósborona; a Bippart eke, és általános közfeltűnést keltett *»Rekord II«* szabadalmazott sorvetőgép, mely sorba vet — sorba trágyáz és mint ilyen az összes vetőmagvaknak műtrágyával való sorba vetésére alkalmas.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Uj szer rozsa ellen.** Mióta a vasat feldolgozzák, mindig kerestek olyan módokat, amivel a vas rozsdásodását meg lehet akadályozni. A rozsdát előidézi a savak, a víz s a levegő nedvességének behatása. Ahol a vashoz levegő és víz ér ott oxidáció vagyis rozsdásodás áll be. Mint uj rozsa ellen védőszert a közönséges foszforsavnak egy hig oldatát ajánlják. E szerrel való bevonás után a vas felületén vasfoszfát képződik, mely a vasat a rozsdától megóvjá. A szer receptje a következő: 1 uncia vasreszelék, 4 uncia koncentrált foszforsav és 160 uncia víz.

+ **Kotlók leszoktatás a kotlásról.** Gazdaszonyainknak igen nagy bosszuságot okoz, hogy tyukjai egyre-másra elkotlanak olyankor, mikor már elmúlt az ideje a csirkeköltésnek, a tojás ára meg éppen ennél a körülménynél fogva felszökött. Segíthetünk azonban egyszerűen a bajon. A felesleges kotlókat reggel megetetjük, beleállítjuk egy cseberbe amelynek fenekén két-három ujnyi magas hideg víz van s letakarjuk őket a tyukólba, hogy kipihenjék magokat. Ha ezt a kurát három napon keresztül ismételjük, akkorra a kotlást abbahagyják.

+ **A szobai növényeket pusztító férgek ellen** igen egyszerű szert ajánlanak. Gyűjtünk szivarvégeket, tegyük üvegbe és öntsünk rájuk esővizet. Néhány nap múlva már használható folyadékunk lesz, de minél tovább áll, annál jobb lesz. Ezen folyadékot ecset vagy szivacs segítségével kell alkalmazni. Az üvegben a vizet mindig lehet pótolni és új dohányhulladékokat is lehet bele tenni. Ha a növényeket ezen folyadékkal bekentük, egy pár óra múlva mossuk le vagy fecskendezzük meg tiszta vízzel. A dohánylé a levéltetveket és egyéb férgeket alaposan elpusztítja.

+ **Egerek elűzése Oleander levéllel.** Az oleander leveleinek szagát az egerek nem tudják tűrni s így az oleander levélnek ezen tulajdonságát arra lehet felhasználni, hogy magtárak, raktárok és egyéb helyiségekből az egereket elűzzük. A zöld leveleket megszáritjuk, porrá törjük és homokkal keverve az illető helyen elszórjuk. A levelek ezen tulajdonsága abban leli magyarázatát, hogy az oleander levelei méregtartalmuk s ez a méreg nemcsak öl, de penetrans és szinte mérgező büzt terjeszt.

+ **Igen jó oltóviasz.** Vegyünk $\frac{1}{2}$ kgr. sárga viaszt, $\frac{1}{2}$ kgr. terpentint és $\frac{1}{4}$ kgr. fehér gyantát s olvaszuk föl az egészet mérsékelt tűznel és kavarjuk jól össze. Kihűlés után azonnal használhatjuk.

KORMANYINTÉZKEDÉSEK.

A peronospora elleni küzdelem. A földművelésügyi miniszter megbízásából dr. Istvánfi Gyula tud.-egy. tanár, a m. kir. ampelológiai intézet igazgatója »Hogyan védekezünk a peronospora ellen« címmel egy rövid utmutatást adott ki, melyben a tavalyi nagy járvány alatt szerzett tapasztalatok vannak gyakorlati módon összefoglalva. Különösen fontos és új a tanulmányban az a része, mely a fűrtperonospora elleni védekezést porozás által írja elő. Ezt a színes képpel ellátott utmutatást a m. kir. ampelológiai intézet Budapesten, bárhinek készségesen megküldi, a ki eziránt hozzá-akár levelezőlapon fordul.

A margarin hamisítása. Fölmerült konkrét eset alkalmából elvijelentőségű határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy a ki margarint tiltott anyagból állít elő és az ily módon gyártott margarint az előirt jelzés, vagy elnevezés alkalmazása nélkül, meg nem engedett jelzésekkel, továbbá megtévesztésre alkalmas jellel, vagy névvel hoz forgalomba, az összbüntetés szabályai szerint büntetendő négyrendbeli kihágást követ el. A kihágás az 1895. évi XLVI. t.-c. 4. szakasza alapján büntetendő.

Epileptikus cseléd kórházi költsége. Fölmerült konkrét tény alkalmából, tekintettel arra, hogy az eskőr. (epilepszia) sem nem heveny, sem nem idült betegség, hanem olyan kór, melyben az illető legtöbb esetben — születése óta szenved s hogy a roham kitörése nem külön megbetegedés, hanem a kórnak hosszabb vagy rövidebb időközben való megnyilvánulása, elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a közigazgatási bíróság, hogy epileptikus cseléd után a gazda nem köteles a kórházi költséget viselni.

Fertőzött községekből származó sertések eladása. Felmerült konkrét tényből kifolyólag mondotta ki a belügyminiszter, hogy a budapest—ferencvárosi zártvárosra a sertésveszszel, vagy sertésorbáncsal fertőzött községekből, illetőleg ily udvarból származó egészséges sertéseket minden külön engedély nélkül lehet szállítani.

A nagybányai gyümölcsvédelmi telep működése. A múlt év tavaszán a földművelésügyi miniszterium Nagybányán 30 holdas gyümölcsöst vett át, hogy a gyümölcsökben pusztító állatok és növények (gombák) kártételei ellen való védekezési módok megállapításának. *Angyal Dezső* a budapesti kertészeti tanintézet igazgatója végezte a betelepítés dolgát, *Jablonszky József* dr. a rovarok ellen való védekezést és *Schilberszky Károly* a gomba-betegségeket tanulmányozta, illetőleg az ellene való legsikeresebb védekezési módokat állapította meg. A múlt évben az összes gyümölcsfákat kéregkaparóval, drótkéfével minden zuzmótól, mohától megtisztították s az így megtisztított fasudarakat kőszénkátrány és oltott mézkeverékkel vonták be. Nagy figyelemmel történt a fa tövében levő hulladékok eltávolítása és elégetése. A termőfákat télen ötször 8 százalékos gyümölcsfa-karboliummal permetezték meg, de ha a fák tiszták lesznek, ezt az óvó eljárást csak minden negyedik esztendőben ismételik meg. Az alma és körtefákat a virágszirmok elhulta után svájufurti zöld folyadékkal permetezték. Három ízben 2 százalékos bordeauxi lével permeteztek leginkább a parazita gombák ellen. Alkalmazták a hernyófogó köteleket s thanatonnal a levéltetveket irtották. A védekezési intézkedésekkel már az első évben elérték, hogy a telepen férges gyümölcs alig volt. A jövőre való kilátások még kedvezőbbek, mint az első év nehéz és fáradságos eredménye volt.

Haszonállatok összeírása. A földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben elrendeli a tavaszi állatösszeírást. A rendelet gazdákat érdeklő rendelkezéseit a következőkben közöljük: Minden haszonállatot és pedig szarvasmarhát,

lovat, sertést juhot és kecskét a legelőre kihajtás előtt, de legkésőbb március hónap végeig összeírják a tanyákon, kapcsolt pusztákon és uradalmaiban. Az állatösszeírás adatait járásokban a főszolgabíró gyűjti össze és április 15-ig az alispánhoz terjeszti be. Május elsején az egész anyagot fel kell terjeszteni a miniszterhez. Kivételesek a magas, havasi fekvésű községek, ahol az állatösszeírás adatainak számbavétele és felküldése május 15-ig halasztható.

A baromfitenyésztés fellendítése. A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett a gazdasági felügyelőkhöz, amelyben elrendeli, hogy folyó évi július 15—30 a között terjeszsek fel javaslataikat arra vonatkozólag, hogy kerületükben a degenerált baromfitenyészanyagot hol kellene nemes himbaromfiak cserekiosztásával megjavítani.

Édes bor bevitele Németországba. A budapesti kereskedelmi- és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy tekintettel arra, hogy bortörvényünk az 1908. évi XLVII t.-c. 6. szakasza értelmében a mazsolaszőlő vagy cukor fölhasználásával kezelt édes bor forgalomba hozatala ez évi január hónap 1-től kezdve tilos, s a német bortörvény szerint is ily édes bor készítése Németországban tiltva van, a földművelésügyi m. kir. miniszter utasította az állami vegyi intézeteket, hogyha ily borra nézve Németországba való kivitel céljából vegyvizsgálati bizonyítvány kiállítását és kiszolgáltatását kívánják, vegyvizsgálati bizonyítványt ily borról se ki ne állítsanak, se ki ne szolgáltatassanak, hanem az illető feleket esetről esetre azonnal értesítsék, hogy az illető borra nézve vegyvizsgálati bizonyítvány nem szolgáltatható ki.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK

— **Gazdasági értekezlet Kolozsvárt.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet *kolozsmegyei szakosztályának* intéző bizottsága március hó 21. én tartotta meg tavaszi értekezletét Kolozsvárt, a megyeház termében, a hol a folyó kisebb ügyek elintézése után letárgyalták a szakosztálynak 1910. évi működési tervét s ezzel kapcsolatban költségvetését. Tudomásul vették, hogy a tél folyamán a megye 25 községében a kolozsvári gazdasági akadémia tanárainak közbejöttével, s a földművelésügyi miniszterium államsegélyével sikeres falusi előadásokat tartottak, s ezek hatásaképp a vármegyében 541 helyen alakult gazdakör. Ugyancsak bevégeződtek a megye 8 községében rendezett háziipari tanfolyamok is, a melyeken 250 fiatal gazda 4—6 héten át szorgalmasan tanulta a kereskemesterséget és a kosárfonást. Elhatározták, hogy a tavasz folyamán az arra való községekben gazdaságilag oktató *határjárásokat* tartanak, azonkívül 3—4 községben *gazdasági háztűznézet* rendeznek, a mikor is a pályázó kisgazdák legjobbjai között a hatóság s a gazdakör jelenlétében buzdításul gazdasági gépjutalmat osztanak ki. Tervbe vették ezen az értekezleten, hogy a megye 2 helyén kisgazdáknak való gépekkel gépbemutatót, illetve ekeversenyeket rendeznek a nyár folyamán. Örömmel szolgált tudomásul, hogy az új földművelésügyi miniszter *községi kanok* vásárlásánál 30% kedvezményt helyezett kilátásba. Végezetül az erdélyrészi actio kolozsmegyei megbizottja tett jelentést a kolozsmegyei működéséről és eredményekről — így mindinkább hatékonyabbá válik a szakosztály, falusi gazdakörök s megyei hatóságok sikeres együttműködése — a miniszteri aktio szellemében.

— **A Gazdák Biztosító Szövetkezetének Szentiványi Árpád** elnöklése alatt tartotta IX-ik rendes évi közgyűlését. Megállapítván a közgyűlés határozatképessége, üdvözlö az elnök *Deininger Imre* udvari tanácsost, a földművelésügyi miniszter kiküldöttjét. Bejelenti az elnök, hogy az alapítók közgyűlése az elnökségre gróf *Zselénszki Róbertet*, herceg *Esterházy Miklóst* és *Szentiványi Árpádot* jelöli. Az igazgatóság valamint a felügyelőbizottság jelen-

tését, melyet *Nérey Ödön* vezérigazgató terjesztett elő a közgyűlés tudomásul vette. E szerint a szövetkezet elemi osztályainak (tűz és jégkárbiztosítás) mérlegszámlája a szabályszerűen tartalékba helyezett összegeken kívül 105.589 korona 13 fillér felesleggel zárult. Orvondetes tudomásul szolgált, hogy a szövetkezet az 1909. évben tartalékjait 24.235 korona 82 fillérrel gyarapíthatta, mely összeggel együtt ezen ágazatokban a szövetkezet tartalékai 362.810 koronára emelkedtek, amely összeg még 38.322 korona 07 fillérrel emelkedik a felesleg mérlegszerű felosztásából, úgy hogy a tartalékok immár 401.132 korona 07 fillért tesznek a díj- és kártartalékon kívül. Az elemi osztályok forgalma állandó emelkedést mutat s így díjbevételekben az 1909. évben lefolyt a tűzosztálynál 2.399.625 korona 12 fillér, a jégosztálynál 852.570 korona 03 fillér, mely az 1909. évi díjbevételekkel együtt a szövetkezetnél biztosított értékek összege elérte a tűzüzletben a 659.617.553 koronát, jégüzletben pedig 35.362.898 koronát. Az elmúlt üzletévben kifizetett a szövetkezet tűzkárokért 1.011.569 korona 76 fillért, jégkárokért pedig 582.046 korona 14 fillér kártérítést. Az életosztály az elmúlt üzletévvel hetedik évét zárta le s a szövetkezet ezen üzletága, dacára hogy a cég szervezésére és megállapítására fordított szervezési és üzletszerzési költségek terhelik, már is jelentékeny eredményeket ért el, úgy hogy az 1909. év zártával már 5071 kötvényt tartott érvényben 8.214.854 korona tőkével, mely az előző évihez képest ismét 771.384 korona biztosított tőkeemelkedést tüntet fel. *Pálffy Béla* gróf javaslatára a közgyűlés egyhangulag közfelkiáltással megválasztja a szövetkezet elnökéül *Zselénszky Kóbert* gróft, ki e tisztet évek óta nagy buzgalommal töltötte be. Az igazgatóságából alapszabály szerint kilépő tagok helyébe megválasztottak: *Bernát István* dr., *Hertelendy Ferenc*, *Latinovich Géza*, *Petrichevich Horváth Arthur* báró, *Teleky József* gróf, *Koos Jenő* dr. és *Apponyi Gyula* gróf. Ezzel az elnök berekesztette a közgyűlést.

— **Országos szövetkezeti kongresszus.** Az április hónap 7-én és 8-án tartandó országos szövetkezeti kongresszusra a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége most küldötte szét a meghívást az egyes szövetkezetekhez. A kongresszust a Köztelek nagytermében tartják meg. Első ülése április 7-én délután négy és fél órakor lesz, amit a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége évi közgyűlése előz meg. A kongresszus megalakulása, elnökök, alelnökök és jegyzők választása, valamint a tanácskozási ügy rend megállapítása után *Mailáth József* gróf, a szövetség elnöke mond megnyitó beszédet a Szövetkezetek Szövetségének hivatásáról. A tanácskozást másnak délelőtt 9 órakor és délután 3 órakor folytatják. A kongresszusra felutazó kiküldöttek kedvezményes vasuti utazásra szolgáló igazolványt kapnak, ha e végett március 22-ig a szövetség irodájához (IX., Üllői ut 25. 1.) fordulnak.

— **A fővárosi országos borvásár elmarad.** Tekintettel arra, hogy a Budapesten tervezett borvásár egyik előfeltétele az volt, hogy az a vállalkozás az állam részéről jelentékeny anyagi támogatásban részesüljön, ez pedig az ex-lex-es időben ki nem eszközölhető és tekintettel arra, hogy az 1908 iki borokból már a készletek tetemesen megfogyatkoztak, az új borok minősége pedig a legtöbb vidéken sok kívánni valót hagy, a M. Sz. O. E. igazgatósága a választmány által reá ruházott jogánál fogva a borvásár rendezésétől elállott. Egyébként a rendelkezésre álló idő most már oly kevés lett volna, hogy nagyobb szabású vásár és kiállítás már elő sem volt készíthető. Erről az összes rendező-bizottsági tagok oly megjegyzéssel nyertek értesítést, hogy a bizottság tagjai a jövő évre halasztott vásárnál is megmaradnak.

— **Kalotaszegi faragó ipar.** Kolozsmegye 8 községében a gazdasági szakosztály

rendezte e télen a megszokott háziipari tanfolyamokat az előző évek szokásához képest. De talált fontos tennivalót e téren is az *erdélyi részi miniszeri actio* is, amennyiben február havában a Kolozsvár-külvárosi földész-íjűságrészére tartott kosárfonó tanfolyamot a kolozsvári gazdakör segítségével, amidőn is nap-nap után 32 fiatal gazda tanulta ezen falusi mesterseget. Még jelentősebb a *magyarbikali* 3 hónapos kalotaszegi faragó tanfolyam, amelyen 20 ifju képeztetett ki különleges asztaldíszek, székek, szekrénykéek csinosabb kifaragásában, — irányadóul szolgáltak a vidéken már régen honos különleges paraszt művészet motívumai. A tanfolyam április hó 10-én fog megindulni egy kis kiállítás keretében, s igazolni fogja, hogy alkalmas magyar falukon is meg lehet teremteni a »szawaldi« ipart. A tanfolyam szakszerű irányítását a kolozsvári ipari szakiskola és Tutsek Sándor országgyűlési képviselő teljesítették.

— **Mellékletünk.** Littke Lőrinc drogeriája, vegyszer- és illatszerüzletének prospektusát lapunk mai számához csatoltan vesszük előfizetőink. Ajánljuk szíves figyelembe.

— **Halászat az Olton.** Csikszeredán Báldi Aurél törvényszéki bíró kezdesére halászi egyesület alakult, melynek célja az Oltnak évtizedekkel előbb pisztrángokban való gazdagságát visszaállítani. Az egyesületet a földművelésügyi kormány tenyészanyag adományával támogatni fogja.

— **Amerikai vélemény háziiparunkról.** A múlt nyáron fővárosunkban lezajlott nemzetközi orvoskongresszuson Dorsey a csikágói egyetem hírneves professzora is részt vett. Ez alkalomból beutazta egész országunkat, hogy hazánk gazdasági és társadalmi életét tanulmányozza. Magyarország és Amerika érdekeinek közös érintkező pontja a kivándorlás lévén, ennek látószögéből vizsgálja a v szonyokat. A kivándorlás okait kutatta és helyes érzéssel meg is találta azokat. Megfigyeléseiről egyik előkelő amerikai lap hasábjain számolt be. E leírásokban Dorsey kitűnő megfigyelőnek és elfogulatlan szemlélőnek bizonyult.

Éles szeme a háziiparról is talált érdekes feljegyezni valót. Dorsey azt állítja, hogy egykor szépen virágzott háziiparunk erősen hanyatlásnak indult és teljes kipusztulása rövid idő kérdése. A Bécs felől beözönlő gyári portéka teljesen elnyomja és tönkreteszi a háziipart és sok keresettől fosztja meg az ország népét. A kormány — mondja Dorsey — tétlenül nézi e végromlást és nem tesz semmit a háziipar megmentése érdekében. Pedig — teszi hozzá — a háziipar egymaga is alkalmas volna a kivándorlásnak, ha nem is teljes megszüntetése, de lényeges korlátozása és csökkentése.

Minden kommentár nélkül adjuk e vélemény, amelyben — sajnos — akad megszívlelni való is.

— **A brassóvármegyei gazdasági egyesület által a Négyfalu (Hosszufalu, Csernátfalu, Türkös és Bácsfalu) részére a négyfalusi áll. gazdasági népiskola helyiségeiben rendezett kosárfonó tanfolyam a folyó hó 20-án megartott kiállítással végződött be. A tanfolyam novemberben kezdődött, 115-ön vettek részt, közöttük 8 nő. A tanfolyamon 241 drb. különböző kosár készült. Fősúly a gazdasági kosárfonásra volt fektetve, de azért készült mintegy 40 drb diszkosár is. A tanfolyamot, mely állandósítottatik, az iskola tanszemélyzete vezeti. A Négyfalura nézve eddig az a hiedelem urako-**

dott, hogy ott a háziipari tanfolyamoknak tere nincs. Azonban ez a tanfolyam megmutatta, hogy igen is van, csak jó akarat és kitartás kell hozzá.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Kerti-, vetemény-, virág és gazdasági

Magvak és dúghagyma

legfrissebb minőségben adag és kilószámra legjutányosabb árban kaphatók:

Bréver János

fűszerkereskedésében Kolozsvárt Széchenyitér.

2439

TÖRLEY PEZSGÓ

2383

OBERDING ANTAL

vízvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)

Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, closteteket, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készít vidéken vízvezetéket s vívvattyu állomással vagy forrás foglalással. Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden e szakmába vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban.

2436

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Gépész, esetleg gépész-kovácsi állást keresek Szent György napra, uradalomba.

30 éves nős, gyermektelen, az összes gazd. gépek kezeléséből kiváló jó gyakorlatom van és elsőrendű bizonyítványokkal rendelkezem.

Cimem: **Józsa István** gépész.

Körtékapu, u. p. Szász Régen.

(A gőzmalomban.)

2427

Erdélyi első szőlőoltványtelep Medgyes, Nagyküküllőmegye.

Elsőrangú beszerzési forrás.

Szállít A legkiválóbb fásoltványokat, valamint csodaszép amerikai alany-, hazai sima- és gyökeres veszőket, a saját nagykiterjedésű, mintaszerűen kezelt amerikai anyatelep és szőlőgazdaságából.

Szőlőművelési utmutatást tartalmazó **árjegyzék**, magyar, német és román nyelvben. kívánatra ingyen küldetik.

Szigoru válogatás, lelkiismeretes

— kiszolgálás, közismeretes. —

A t. közönség becses megbizását kéri:

Ambrosi Mihály,

szőlőnagybirtokos, az erdélyi sz. gazdasági egyesület szőlészeti bizottság elnöke.

2388

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtisza kitűnő minőségű válfajokban kapható:

Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsú, Ananász vöröshúsú, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahús, Bomba zöldhús, Composité, Composité sárgahús, Lind Jenny, Margit, Muscatillo, Carmelita Cantaloup, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Párisi

prescott antaloup, Sicimpecsek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsanka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rozshusu, Turkesztán sárgahusu, Turkesztán muskotály, Turkesztán Posa-féle, Corfui téli

Görögdiányék: Apafai, Athéni, Aranyárgabellu, Debreceeni korai, Fazekas féle, Fehérbelu, Hevesi, Halasi, Hortobágy, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancs görög Omódy-féle, Páratlan, Sámsoni. **Fajtánkint:**

50 szemes adag 5 fészeknek kétizbeni vetésére — 20 fillér.

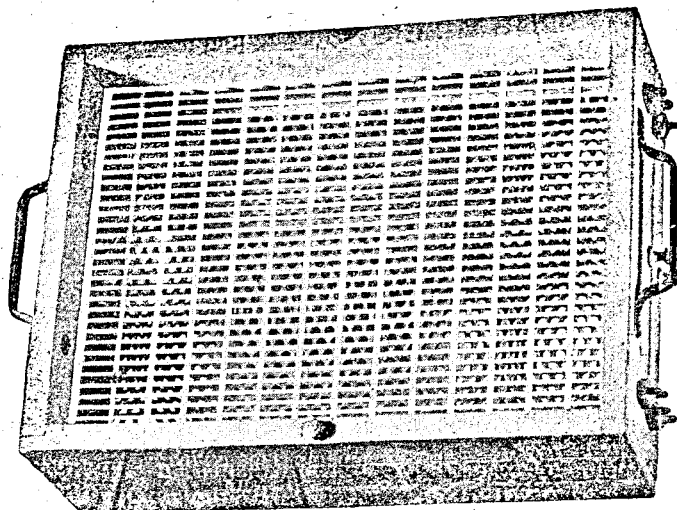
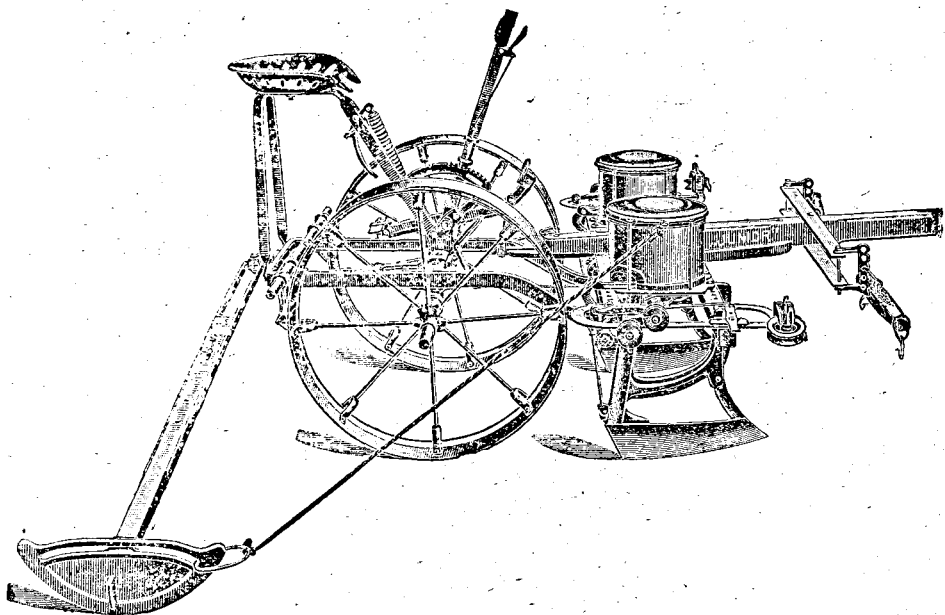
500 " " 50 " " " " " " 1.00 "

szemes adag fészeknek kétizbeni vetésére

1000	"	"	100	"	"	"	3.— fill.
2500	"	"	250	"	"	"	7.— "
5000	"	"	500	"	"	"	12.— "
10000	"	"	1000	"	"	(egy holdra való)	20.— "

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezményt, a megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást ad s kívánatra árjegyzékkel szolgál: 2442

BIRÓ PÁL kertgazdasága **DEBRECEN.**

Rendezkedjék be amerikai rendszerű kukoricatermelésre, fél költség mellett, kétszer akkora termése lesz, mint eddig!

A hozzávaló eszközök, u. m.:

2441

Avery „Junior Planter“
legtökéletesebb négyzetre ültető kukorica vetőgépek,

Avery „Junior Cultivator“
kétsoros kapálógép,

„Weeder“

„Grader“

gyomirtó gépek,

amerikai vetőmagosztályozók,

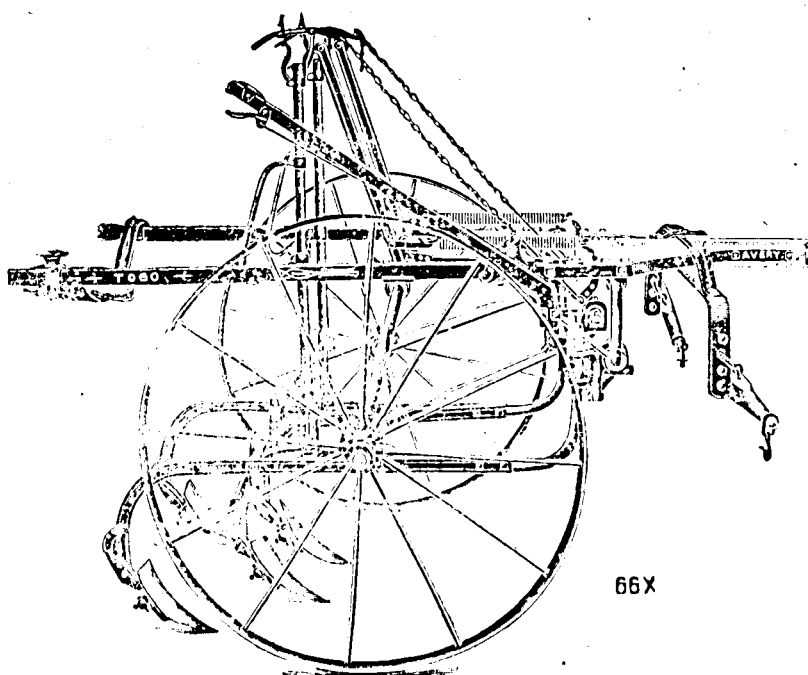
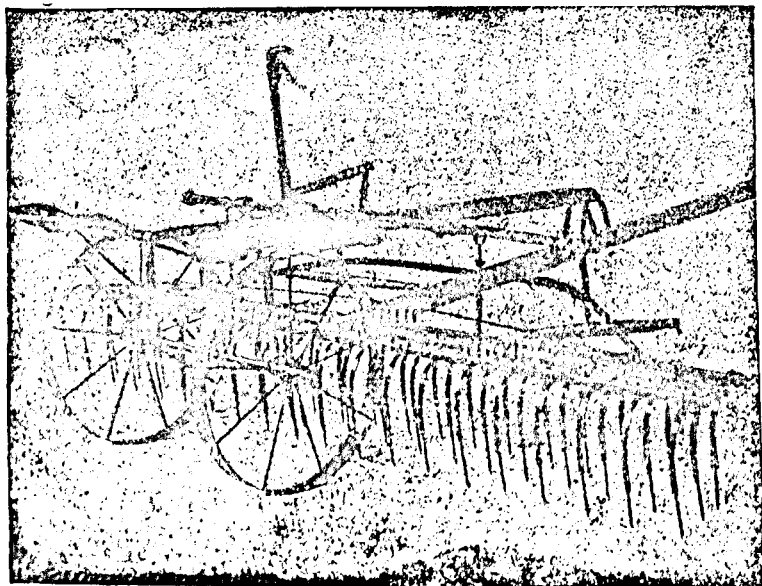
Megrendelhető

kizárólag

Bächer-Melichár cégnél.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

66X

ELADÓ özv. báró **Bornemisza Andrásné** szül. gróf Teleki Polixéna őmélt. komlód-oroszfői gazdaságában: =====

Óborok 5 és 10 évesig rizling és carbenet mintegy 120 hectolit-50 lit. nagyobb mennyiségben rendelhető hordókban vagy palackokban, ára 1 kor. 20 fillértől 2 Koronáig, minőség szerint. Nagy mennyiségben egyezség szerint némi árengedmény.

Erdélyi magyar bika, gróf Wass Albert és Sperker Ferenc-féle tenyészetekből vásárolt apaállatok után nevelése, 20 drb 2 éves, ára 800—900 Kor. között drbja, 3 drb 2¹/₂ éves 1100—1200 Kor. árban. Mind legelőn nevelve, erős csontozatú, jól fejlett állatok.

Több drb borjuzó és kis borjas bival tehén és 12 drb 2 és 3 éves bivalbika különböző árakban.

Lovak, 4 drb 6 és 7 éves, sötétbarna, öt éves 154—156 cm. magas, hámos és háttas, 8 drb 4 és 5 éves 156 cm. magas, piros pej és köztük 2 sárga, hámba betanított csikó, részben kancák és herélték.

Mind házi nevelésű, ménesben igen kitűnő, erős;

részben gyergyólipicai fajlovak. Páronként a vevő választására 1200 Kor., 600 frt.

Két drb. 6 éves (egyik fakó egyik setétpej) 162—64 cm. magas, kitűnő hámos kanca, a pej csikozó meklenburgi ménnel fedezve, áruk 1200 Kor.

Egy drb. fekete, meklenburgi apától és az előbb irt erdélyi csikozó nagy kancától származó, igen szép és erős 2 éves mén csikó, ára 2000 Korona. Hibátlan, szabadon van nevelve.

Négy drb 5 és 6 éves, 130—135 cm. magas poni hegyi fekete kanca, hámos és háttas, igen jó menők és hibátlanok. A négy darabnak ára együtt 1200 Korona. Igen szép gyerekgogatnak.

Egy waggon amerikai utántermelésű tavaszbuza 29 Korona.

Egy waggon henna árpa 27 Kor. a vevő zsákjaiba.

Borok és **vetőmag** bármikor eladható és szállítható.

Az állatok csakis április hó 15-ike után kerülnek eladásra.

Bővebb felvilágosítással szolgál s venni szándékozók óhajtására esetleg kocsit küld állomáshoz

Komlódon.

Engi Elek tisztartó,

u. p. **Nagynyulas**, vasuti állomás Szentmihálytelke.

2437

ELADÓ

15 drb 11 hónapos elsőrendű kondorszőrű mangalica tenyészkoca és **9 drb** tenyészkan,

darabonként **100 koronáért.**

Értekezhetni: **Nagy Dénes**

földbirtokosnál, **Torda.**
(Torda-Aranyosmegye.)

2431

Nagy és kis arankamentes, saját termés; kolozsvári magvizsgáló állomás által megvizsgált

olomzárolt lóheremag

25 mázsa eladó, mázsánként

176 koronáért.

Csik: Ménasági Testvérek egerbegyi gazdaságaiból.

Kolozsvári áruraktárban átvehető, onnan küldhető is. Bővebben: **Áruraktár Kolozsvárt, pályaudvar.**

2430

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

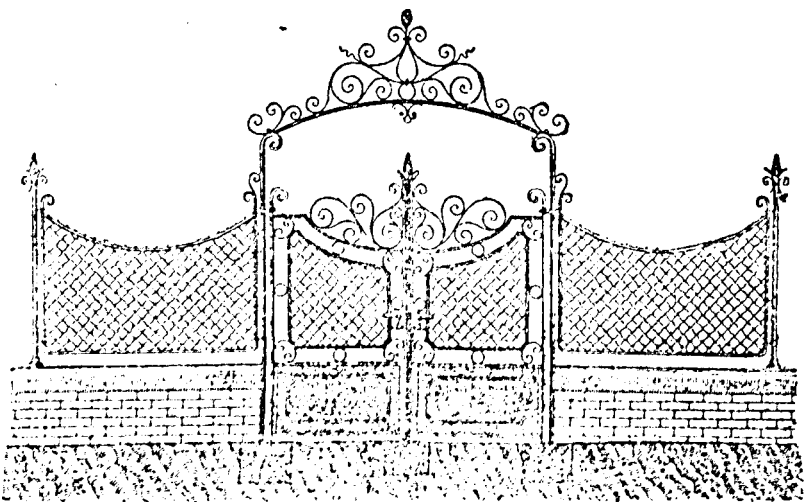
Műtermeik vannak:

Kolozsvár, **Miskolc,**
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, **S.-A.-Ujhely,**
Felsősetátér. Főtér 9.

1729

Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

LÉBER GYULA

Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt, Egyetem-utca 7. szám.

☎ **Telefon szám 439.**

☎ **Telefon szám 439.**

Készít minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitelben és gyári áron.

Raktáron minden formájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgonyozott fonatok is ☐ méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjegyzék és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,981.700.— K
Tartalékok	1,933.963 54
Összesen:	3,915 663.54

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.331.73 "
1904. " " "	72.438.23 "
1905. " " "	61.730.60 "
1906. " " "	39.243.65 "
1907. " " "	41.877.32 "
1908. " " "	81.088.76 "
1909. " " "	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok di'arányukban ré-

szesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tíz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-o. díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár el en biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára ragnak.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és fevilágosítással minden irányban készséggel szolgál.
2008 **Az igazgatóság.**

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK
LITTKÉ LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!
Házilag készitendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMÁKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok. 2422

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa	Törköly
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschínó	Pfefferüma	Szilvoriom	

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

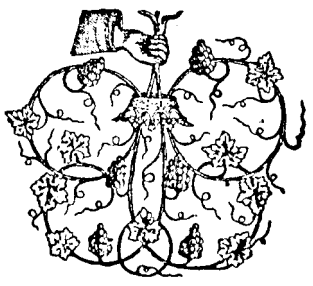
Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

RÓTH TESTVÉREK

medgyesi szőlőoltványtelepét

a t. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mingenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékszik, szíveskedjék árjegyzéket kérni.

Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen védve
Csakis az apáca védőjegy, ű az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés, vérdög, rekedtség, hörgőhurut, tüdőbaj, gyomorégés és más gyomorbetegségek, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyílalás és különösen influenza ellen stb. használ. 2 kicsiny vagy 6 duplatéveg, vagy egy nagy családi nti üveg 3 korona.
THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi
CENTIFOLIA-KENŐCSE
meglepő, csalhatalan és utólrhetetlen gyógyítóhatásu még a régi, sőt rákos sebeknél, sérüléseknél, daganatoknál, gyulladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot, genyedet, sokszor fölöslegessé teszi a fájdalmas operációt.
2 tégely 3-60 korona.
Cím: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.
2399

PRÉSELT Elad,
Alomszalmát
Keres triörözött tavaszi bükkönyt 2410
Báró Bánffy Dezső kissármási gazdasága, posta, távirda, vasut helyben.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE
Bogyay Gyula tájkertészete
tájkertész és kertépítő
BUDAPEST
Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33 2278
VII., Gizella-ut 15.
(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof
utócai
fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3. 2005
Telefon-szám 567. Telefon szám 567.

Matrac paplan, pokróc, valamint mindenféle ágynemű szakaszeri en készitve. Olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.
Amerikai önműködő ablak-roletták egyedüli főraktár.

VEGYEN! **VEGYEN!**
Konverzionális Jelzálog-Sorsjegyet!
 E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyereségy húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyereségy már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyereségye:
egy millió korona.

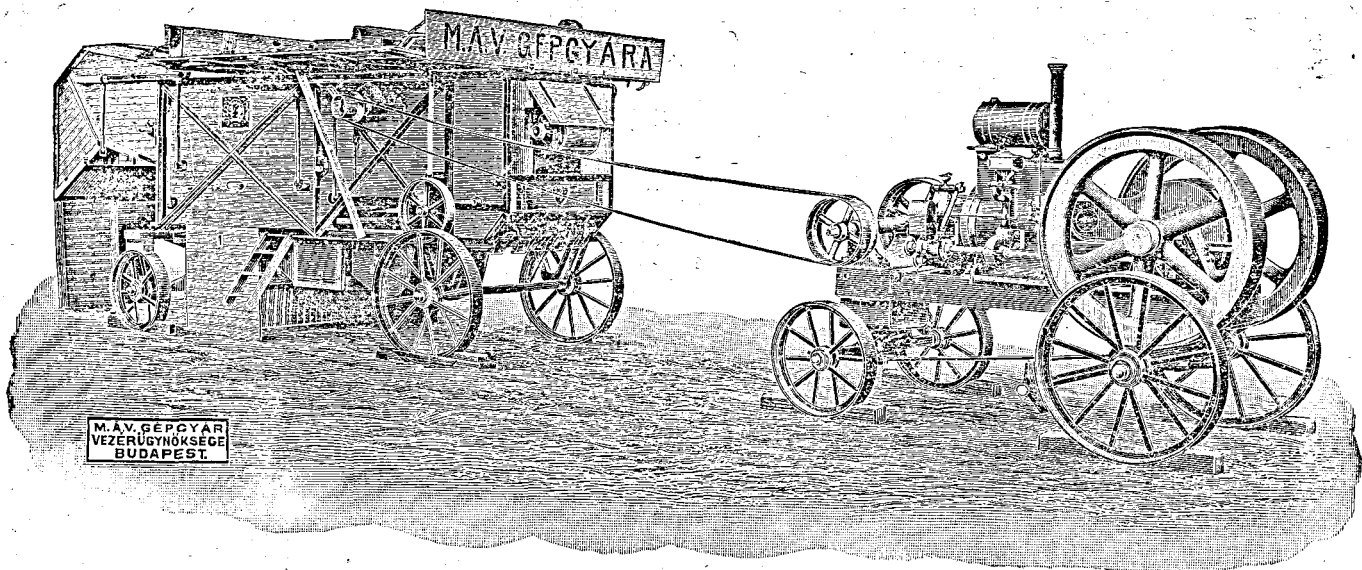
Húzások: minden év február 25-én, ápril 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
 egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
 egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
 egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
 egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
 egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra,
 A nyereségyek azonnal a vevőt illetik.
 2004 Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
 részvénytársaságnál
 Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legujabb szerkezetű
BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség! Gazdaságos üzem.

Kívánatra szivesen küldünk arjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

2021

ERDÉLYI BANK
 és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
 Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.
A bank elfogad betéteket
 takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.
Leszámitól, váltókat, utalványokat,
 járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.
Értékpapirokat, idegen pénznemeket
 elad és vásárol.
Előleget ad értékpapirokra,
 folyószámlán és előre meghatározott időre
Díjmentesen bevált szelvényeket
 és elvállalja a sorsjegyek revízióját.
Kibocsát utalványokat, checkeket,
 hitelleveleket bármely külföldi piacra.
Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt
 tüz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.)
 2017 Üzleti órák:
 d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

HUTTER GERŐ
 Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett
MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.
 Ajánlja a legkitünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült mülépeit
Sárga mülép 1 kgr. 5 korona.
Fehér mülép 1 kg. 6 korona 50 fillér.
 Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni pósta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.
 Beccses megrendelését várva vagyok:
 2433 Teljes tisztelettel: **HUTTER GERŐ**, mülépgyáros.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től
 10-50 éves lejáratu
olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek
 konvertálok más; intézeti; terheket, rendbeszedem egyuttal az elhanyagolt; telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors; és; költséget kimélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től
 adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a földszéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó
 4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.
 A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelmi Banknál” kifizettetnek.
 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:
 magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.
 Telefon: 859. sz.
Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség
GOMBOS BENO Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.
 A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien II., Handelsquai No 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

2080

Eladó

kiváló jó minőségű I. oszt. bor- és
 csemegefajta
szőlőoltványok.

A dicsőszentmártoni szőlőoltványtelep részvénytársaságnál peronospora és csimasz károktól (pajor) mentes kitűnő jó bor- és csemege fajtájú különböző alanyokra oltott szőlőoltványok kaphatók ezrenként 200—260 korona vételárban.

A részvénytársaság kívánatra megrendelőinek díjmentesen küldi meg 1910 évre vonatkozó árjegyzékét, mellékelve szőlőültetési és kezelési utmutatását.

Levélbeli küldemények címzendők:

Dicsőszentmártoni Szőlőoltványtelep Részvénytársaság, Dicsőszentmárton és Schöppner Sámuel nyug. m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, telepigazgatónak, Dicsőszentmártonba.

2396

Falazótégla és tetőcserép

homok és cementből könnyen állítható elő bármely munkás által

Dr. GASPARY gépein

Cement lapok, Cement ürtömbök,
 Cement alagsövek, Cement salak-téglák.

Formák: Vízvezeték-csövek, Ablak-keretezések,
 Kerítés-oszlopok, Határvövek stb.

Különlegességi gépgyár.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett,

80. sz. árjegyzék díjmentesen.

Városok közeli

vagy jó vasuti össze-

köttetésű nagyobb

60—2000 holdas

hírtöket

bérbe, vagy meg-

vételre sűrűösen

keresek.

Címem a kiadóban

(r. y.) alatt.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozó gondoskodik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnár-utca 11.

2016

Gmeiner E. gépsziigyar Brassó.

Ajánl saját gyártmányu:

Elsőrendű szimpla és dupla színbörgépsziijat 600 mm. szélességig.

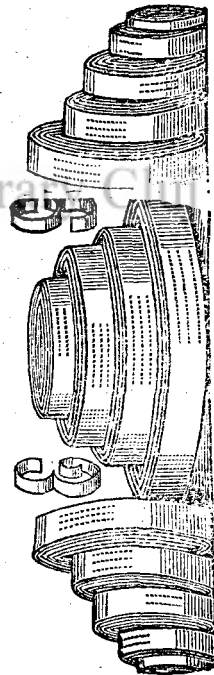
Többféle vraró és kötőszijat légiobbminőségben.

Elsőrendű gépsziijböröket javításokhoz minden vastagságban.

Azonkivűt szállit legjobb minőségű gép- és hengerolajokat, gőzgepek és motorok kenésére

Ajánlatok és minták megkeresésre.

2275

Uj! Szabadalmazott „Törekbontó” Uj!

A legjobb! A szemek kivetését a törekkal ugyszólván teljesen meggátolja. A változó viszonyok szerint a törekkal percenként 900—1000 szem távozik; a „Szabadalmazott Törekbontó” ezen számot 10—50-re redukálja.

Minden gépre alkalmazható!

Ezen Törekbontót bárki a helyszinen felszerelheti, a gép e célból átalakítást nem igényel és ami fő, olcsó. Felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál:

B. Bak Sándor, gép- épület és műlakatos munkák gyára,

Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

Telefon 508. sz.

2432

MATUTSEK JÓZSEF

☛ KOLOZSVÁRT, Szentgyház-utca 3. ☛

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy nasznait, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítenek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a
Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának és viszonteladóinak szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző Intézet.

Tessék ajánlatot kérni!

2260

Legtermékenyebb, rendkívüli jó tulajdonságai következtében **Európa minden országában terjedő**, gazdasági akadémiák, gazdasági tanintézetek, kísérleti állomások által úgy hazánkban, mint külföldön kipróbált és vetési célra legjobb fajú burgonyáknak elismert

nemes burgonya újfajok

a következők:

Agnelli-féle „Magyar kincs“ eredeti burgonya ára: 100 kg 14 kor., 50 kg 8 kor — **Agnelli-féle „Pannonia“** eredeti burgonya ára: 100 kg 16 kor., 50 kg 9 korona. — **Agnelli-féle „Hungaria“** eredeti burgonya 100 kg 20 kor., 50 kg 11 kor., ab itt vasúti állomás.

———— Nagyobb vételnél kedvezményes árban. ————

Kapható létesítőjénél: **Agnelli József** plébánosnál
Csári, Nyitramegye. 2440

Alkalmi ajánlat.

Kifogástalanul nevelt pompás **disz- és virágcserejékből** igen nagy készletem van a legszebb fajváltozatokban. Helyszüke miatt leszállított árak mellett ajánlom a következő gyűjteményeket:

10 diszcserje	5 fajban	7.— korona
25 diszcserje	12 fajban	14.— korona
50 diszcserje	25 fajban	26.— korona
100 diszcserje	25 fajban	50.— korona
1000 diszcserje	50 fajban	450.— korona

☛ csomagolással együtt bérmentve a monarchia minden állomására szállítva. ☛

E diszcserjék minden kert állandó díszévé lesznek.

Mühle Árpád kertészeti telepe,
Temesvár Árpádtelep.

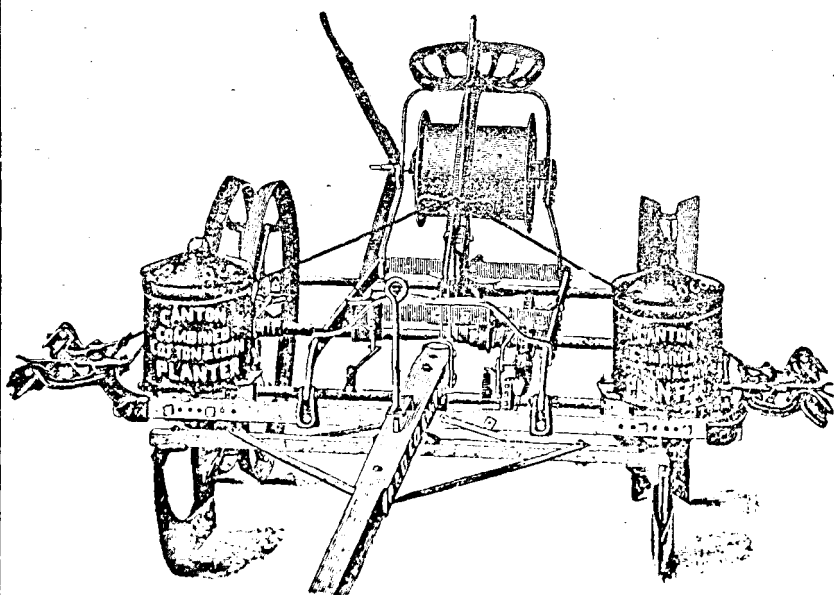
TENGERI ÜLTETÉSE NÉGYZETBEN.

„Senior“

automatikusan 25—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánóság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meg-hengerel.

„SENIOR“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior“

munkaképessége sorköz és táblahossz szerint, napi 7—10 magyar hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„Senior“

magyar gazdaságokban 1907—08—09. években körülbelül 600 példányban kitűnő eredménnyel dolgozott.

Mc GORMICK

Harvesting Machine Company Chicago U. S. A.

Magyarországi igazgatóság és főraktár:

☛ **BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 12. szám.** ☛